

KAMPENI
EACC yafungua kongamano la vilabu vya uadilifu vyo vikuu mjini Homa Bay UK 3

UCHUKUZI
KENHA yaandama wasafirishaji laghai wa miwa kudhibiti ajali barabarani UK 7

MABADILIKO YA TABIA NCHI
Wanasayansi waelezea hofu huku viwango vya juu vya maji vikiathiri korongo Ziwa Bogoria

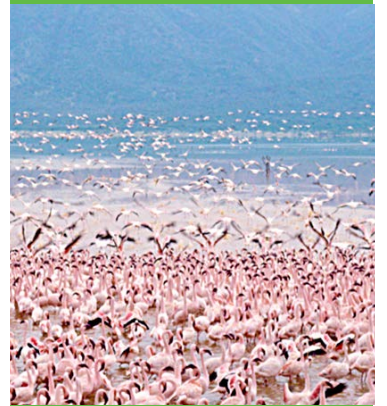
JANUARI 24, 2023

MyGov.

www.mygov.go.ke

TATHMINI YAKO YA WIKI

TOLEO No. 28/2022-2023

Uk 11

1.4b
Pesa KPA imetenga kufidia wale watakaopoteza ardhi zao kwa mradi wa eneo maalumu la kibiashara la Dongo Kundu

60m
Gharama ya mashwa tatu ambazo zitagawiwa wavuvi katika kaunti za Pwani

11,000
Kiwango cha maji ambacho bwawa la Masinga husambazia kaunti ya Machakos

184
Idadi ya wasichana walioruhusiwa kurejea makwao baada ya kutoroka ukeketeaji Migori

Mkurugenzi Mkuu wa WHO, Dkt Tedros Adhanom Ghebreyesus, abeba bango lenye ujumbe wa kuangamiza kifua kikuu katika World Economic Forum katika Davos, Switzerland, wiki jana. Picha: Hisani

Serikali yatengea eneo Spesheli la Uchumi la Dongo Kundu Sh39b

Waziri Moses Kuria alisema kwamba maandalizi ya kuanzisha SEZ yanaendelea vyema, kuhakikisha kwamba kituo cha viwanda na ushughulikiaji wa mizigo katika mji ulio na bandari wa Mombasa kinajengwa

NA MOHAMED HASSAN (KNA)

Mipango ya kuanzisha Eneo Spesheli la Uchumi (SEZ) la Dongo Kundu kaunti ya Mombasa yanaendelea vyema baada ya serikali kutengeneza mradi huo Sh39 bilioni.

Waziri wa Biashara, Uwekezaji na Viwanda Moses Kuria alisema kwamba mradi huo utakaogharimu Sh39 bilioni utaharakisha na kutoa nafasi tofauti za ukujaji wa uchumi katika jiji hilo la pwani.

Akizungumza katika Makao Makuu ya Mamlaka ya Bandari

ya Kenya mjini Mombasa, Kuria alisema maandalizi ya kuanzisha SEZ yanaendelea vyema, kuhakikisha kwamba kituo cha viwanda na ushughulikiaji wa mizigo katika mji ulio na bandari wa Mombasa kinajengwa.

Alisema kwamba lengo la Eneo Spesheli la Uchumi la Dongo Kundu ni kuimarisha ukosefu wa usawa wa kibiashara Kenya, uwekezaji, kuunda nafasi za kazi na usimamizi bora.

ENDELEA UK 2

WHO kuanzisha baraza la chanjo ya TB ulimwenguni

NA JOSEPH OUMA NA ROLEX OMONDI (KNA)

Shirika la Afya Ulimwenguni (WHO) litaanzisha Baraza la Ulimwengu la Chanjo ya Kifua Kikuu (TB) ili kuzuia kusambaa kwa ugonjwa huo unaouawa wata.

Mkurugenzi Mkuu wa WHO Dkt Tedros Adhanom Ghebreyesus, alifichua kwamba mwaka wa 2021, karibu watu 10.6 milioni waliugua Kifua Kikuu na watu 1.6 milioni walikufa kutokana na ugonjwa huo kote ulimwenguni.

Dkt Ghebreyesus alieleza matumaini yake kwamba Baraza la Kuharakisha Chanjo ya Kifua Kikuu, itafaulu kuzuia athari hasi za janga la Covid-19 kwa ugonjwa huo.

“Hakuna chanjo mpya ya TB imewahi kutolewa kwa miaka 100. Uwezekano wa kuwa na chanjo bora za TB umeongezeka majuzi kukiwa na chanjo 16 zinazoandaliwa na kuthibitisha thamani ya chanjo,” alieleza.

Mkurugenzi Mkuu huyo alifichua hayo katika Mkutano wa Uchumi Ulimwenguni uliofanyika Davos, Uswizi, wakati wa kikao kupitia video na washiriki.

ENDELEA UK 2

“Virusi havitembei, watu huvisambaza, tukiacha kutembea, virusi vitakufa”

Serikali yatengea eneo Spesheli la Uchumi la Dongo Kundu Sh39b

ENDELEA KUTOKA UK 1

SEZ ni maeneo yaliyo-teuliwa kijiografia ambayo serikali huwa zinatamia kuinua shughuli za viwanda kupitia usaidizi wa miundomsingi na vi-chocho vya kifedha na usimamizi.

Huwa yako na majina mengi, ikiwemo maeneo huru ya biashara na maeneo ya viwanda.

“Kuna haja ya serikali kuchukua hatua makusudi kuweka muundomsingi wa kutegemewa ili kuwezesha wawekezaji kufanya mipango ya muda mrefu ya uwekezaji,” alisema.

Akiandamana na Gavana wa Mombasa Abdulsamad Sharif Nassir, Makatibu wa Wizara Abubakar Hassan Abubakar (Idara ya Serikali ya Uwekezaji) na Alex Wachira (Idara ya Serikali ya Kawi), Kuria alisema SEZ itajengwa katika ardhi ya ekari 3000.

Alisema kwamba mradi

Waziri wa Biashara, Uwekezaji na Viwanda, Moses Kuria akiwa na Gavana wa Mombasa, Abdulsamad Nassir alipotembelea bandari ya Mombasa.

huo, ambao utaleta mabadiliko ya ukuaji katika eneo hilo, utakuwa na bandari huru,

Tutatangaza tenda ya ustawi wa ardhi kuvutia uwekezaji” -Kuria

eneo huru la biashara, eneo la viwanda, eneo la usafirishaji na eneo la kutumiwa na umma likiwa na barabara la kilomita 12

Waziri alisema kwamba watatoa tangazo kuvutia uwekezaji katika sekta muhimu za uchumi kama vile viwanda vya kutengeneza bidhaa za kilimo, mafuta na gesi, kemikali za viwandani, kawi salam, uchumi wa baharini na

kuondo chumvi katika maji na utoaji wa huduma.

“Kwa sasa tunajiandaa kutoa tenda ya ustawishaji wa ardhi katika vyombo vya habari vya humu nchini na vya kimataifa ili kuvutia uwekezaji. Ni matumaini yetu kuwa, tenda zitolewa ndani ya wiki moja au mbili na kazi itanza Machi 31 2023,” alisema kwenye mkutano na wanahabari.

“Eneo Spesheli la Uchumi la Dongo Kundu ni mojawapo ya miradi ya Ruwaza ya 2030 katika eneo hili,” alisema.

Waziri aliongeza kuwa eneo hilo spesheli la uchumi linatarajiwa kuanza kazi kutoka Julai 2023, akisema kwamba muundomsingi ni nguzo ya maendeleo ya uchumi jamii na mradi huu mkubwa unaojenga unao-nyesha hivyo.

Alifichua kuwa KPA imetenga Sh1.4 bilioni kulipa fidia watu watakaohama makwao kutoa nafasi kwa mradi huo mkubwa.

WHO kuanzisha baraza la chanjo ya TB ulimwenguni

ENDELEA KUTOKA UK 1

Alisema kwamba kwa nchi kuangamiza TB kufikia mwaka wa 2030, Baraza litawezesha utoaji wa leseni na matumizi bora ya chanjo za kifua kuu.

Kwa njia hii, Baraza litarakisha ushirikiano kati ya wafadhili, mashirika ya kimataifa, serikali na watumiaji kutambua na kukiuka visiki vya utengenezaji wa chanjo ya TB.

“Mojawapo wa mafunzo muhimu tuliyojifunza katika kukabiliana na janga la COVID-19 ni kwamba, kubuni mbinu za afya kunaweza kufanyika haraka iwapo kutapatiwa kipaumbele kisiasa na kufadhiliwa ipaswavyo,” alisema Dkt Ghebreyesus.

Alisema kwamba ingawa TB na Covid-19 zinanasababisha changamoto tofauti, vigezo vinavyoharakisha sayansi, utafiti na ubunifu kwa wakati mmoja, na kwa hivyo vinafaa kuwa dharura, kupatiwa kipaumbele katika ufadhili wa umma; usaidizi kutoka mashirika wafadhili; majadiliano na sekta ya kibinafsi na jamii.

WHO inaamini kwamba nyanja ya TB itanufaika pakubwa kutoka kwa ushirikishi wa hali ya juu wa Baraza hili mpya na nchi wanachama.

Shirika hilo la ulimwengu linahofia kuwa gonjwa hilo halionyeshi dalili za kupungua licha ya nchi kuahidi kuangamiza TB kufikia 2030 inavyotarajiwa katika Malengo ya Maendeleo Endelevu (SDGs), Mkakati wa WHO wa kuangamiza TB na makubaliano ya kisiasa yam waka mwa 2018 kuhusu vita dhidi ya gonjwa hilo.

Kwa wakati huu, chanjo ya Bacillus Calmette - Guerin (BCG) inabaki kuwa chanjo ya pekee ili-yopatiwa leseni na inazuia aina hatari za ugonjwa huo katika watoto wanaozaliwa wale wachanga, taarifa iliyotolewa kwa wanahabari ilisema. Hata hivyo, stakabadhi hiyo inasema kwamba BCG haikingi matineja na watu wazima inavyopaswa ambao ni asilimi 90 ya wanaosambaza TB ulimwenguni.

TENDA WAZI YA KIMATAIFA

National Irrigation Authority inaika maombi yaliyofungwa kwa tenda zifuatazo:

S. NO	NAMBARI YA TENDA	JINA LA TENDA	TAREHE YA MWISHO	KUNDI LENGWA
1.	NIA/T/144/2022-2023	Ukarabati na Kuboresha Kituo cha Kusambaza Maji katika Ahero Irrigation Scheme, kaunti ya Kisumu	Februari 16, 2023 saa 6.00 mchana saa za Afrika Mashariki	Taasisi zilizosajiliwa Hungary

Stakabadhi ya tenda ambayo inajumuisha mahitaji ya awali ya lazima, vigezo vya kifedha vya kufanya utathmini zinaweza kukaguliwa na kupatikana na waliohitimu kutuma maombi **bila malipo** kutoka kwa mtandao wa Mamlaka: <http://www.irrigation.go.ke/tenders> au lango la serikali kuu la uagizaji bidhaa kwa njia ya kieletroniki <http://www.supplier.treasury.go.ke> kuanzia Januari 24, 2023. Wanaonua kutuma maombi **LAZIMA** wawasilishe majina na maelezo yao kwa haraka kwa: purchasing@irrigation.go.ke au enquiries@irrigation.go.ke kwa mawasiliano kuhusu ufafanuzi au maelezo ya ziada wakati wa mchakato wa kupeana tenda.

Anwani
Chief Executive Officer/CEO
National Irrigation Authority (NIA)
Irrigation House,
Lenana Road, Hurlingham, Nairobi, Kenya
Tel: +254-20-2711380/468
Fax: +254-20-2722821/2711347
E-mail: ceo@irrigation.go.ke; purchasing@irrigation.go.ke

AFISA MKUU MTENDAJI/CEO
NATIONAL IRRIGATION AUTHORITY

HUDUMA YA KITAIFA KWA VIJANA

TANGAZO LA ZABUNI

NAMBA. NYS/PROC/027/2022-2023

UWEKAJI ALAMA NA UFUATILAJI MALI ZISIZOHAMISHIKA NA ZINAZOHAMISHIKA KATIKA HUDUMA YA KITAIFA KWA VIJANA

HUDUMA YA KITAIFA KWA VIJANA (NYS) inakaribisha zabuni funge kutoka kwa Kampuni zinazostahiki kwa Mashirika ya Ununuzi ya Serikali (AGPO) katika Huduma ya Kitaifa kwa Vijana kwa utoaji wa huduma za Uwekaji Alama na Ufuatiliaji wa mali zisizohamishika zinazohamishika katika Huduma ya Kitaifa ya Vijana (Zabuni ya Wazi).

Seti kamili ya hati za zabuni inaweza kupakuliwa kutoka kwa tovuti za Huduma: www.nys.go.ke au kutoka kwa tovuti ya Hazina ya Kitaifa: <http://supplier.treasury.go.ke> **bila malipo** au Ksh.1,000 zitatowza kwa kupata hati kutoka makao makuu ya NYS inayolipwa kwa pesa taslimu kwa NYS au hundi ya benki.

Wazabuni lazima wajaze fomu maalum ya kupata Zabuni.

Bei zilionukuliwa zinapaswa kujumlisha ushuru wote, lazima ziwe katika Shilingi za Kenya na zitaendelea kuwa halali kwa siku (120) kuanzia tarehe ya kufungwa ya zabuni.

Hati zilizokamilishwa za zabuni zinapaswa kuambatanishwa katika bahasha iliyotiwa muhuri wazi ili-yotiwa alama ya nambari ya zabuni na kuwekwa kwenye sanduku la zabuni katika Makao Makuu ya NYS, Ruaraka, ghorofa ya kwanza ili kupokelewa mnamo au kabla ya tarehe **8 Februari, 2023 saa 10.00 asubuhi** zitumwe kwa:

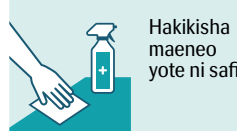
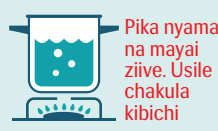
MKURUGENZI MKUU/CEO
MAKAO MAKUU YA HUDUMA YA KITAIFA KWA VIJANA
P. O. Box 30397-00100
NAIROBI.

Zabuni zitafunguliwa mara moja baada ya hapo saa **10.00 asubuhi** mbele ya wazabuni au wawakilishi wao watakoamua kuhudhuria katika Makao Makuu ya NYS, Ruaraka.

MKUU WA URATIBU WA HUDUMA ZA USAMBAZAJI
KWA: MKURUGENZI MKUU/CEO

EACC yafungua kongamano ya vilabu vya uadilifu vyuo vikuu Homa Bay

BY BRIAN ODHIAMBO AND SITNA OMAR (KNA)

Tume ya Maadili na Kupambana na Ufisadi (EACC) imefungua kongamano la kwanza la uadilifu katika vyuo vikuu eneo la Nyanza linalolenga kukuza tabia na hulka za vijana.

Kongamano hilo la siku mbili lenye mada “kuunda maadili kupitia vilabu vya uadilifu vya vyuo vikuu” lilifanyika katika Chuo Kikuu cha Tom Mboya mjini Homa Bay.

Vilabu vya uadilifu katika shule na taasisi za masomo ya juu vilianzishwa na Wizara ya Elimu, kwa ushirikiano na EACC kusaidia kuzuia changamoto za ufasadi katika umri mdogo.

Hafla hiyo ilileta pamoja viongozi wa wanafunzi kutoka vyuo vikuu katika eneo la Nyanza, vikiwemo Tom Mboya, Maseno, Kisii, Rongo, Great Lakes Kisumu, Jaramogi Oginga Odinga na

Mkurugenzi wa EACC, Vincent Okongo, akhitubia wadau waliohudhuria kongamano la vilabu vilabu vya maadili vyuo vikuu vya Nyanza katika Tom Mboya University. (PICHA: Brian Odhiambo)

Uzima.

Akazungumza wakati wa ufunguzi rasmi wa kongamano hilo, Mkurugenzi wa Huduma za Kinga ka-

tika EACC, Vincent Okongo alisema kwamba kongamano hilo linawapatia jukwaa la kubadilishana mbinu bora katika vilabu hivyo vya

uadilifu katika vyuo vikuu kadhaa katika eneo pana la Nyanza.

Kulingana na utafiti uliofanywa na EACC na ku-

Nina furaha matokeo ya juhudi za Tume yameonekana, - Okong'o

tolewa Desemba mwaka jana, changamoto ya ufasadi katika vyuo vikuu inashuhudiwa hasa na vijana.

“Sekta imejawa na ufasadi na wengi wao wanatoka vyuo vikuu, hali inayotufanya kuleta pamoja viongozi wa vyuo vikuu kwa mafunzo,” alisema Okong'o.

Mkurugenzi alisema kwamba mpango huo ni sera ya muda mrefu ya Tume, inayolenga kuwa na jamii inayoongozwa na maadili.

“Niko na furaha athari za juhudi za tume zimeanza kuonekana, hasa kupungua kwa migomo katika taasisi

za masomo,” alisema mkurugenzi huyo.

Aliongeza kuwa vijana wanaweza kudumisha maadili kwa kuwa watetezi wake katika jamii, wakiinua maadili mema na pia kwa kushiriki katika uongozi.

Kamishna wa kaunti ya Homa Bay, Moses Lilan, alisema kwamba kupiga vita ufasadi ni haki na jukumu la kila mtu katika jamii iwapo uovu huo utakabiliwa.

Lilan alisema kwamba ufasadi unasababisha ukiukaji wa haki za binadamu, unatoshia usalama, unazidi uhalifu wa kupangwa, unaharibu uchumi na kuvunja nafasi za maendeleo na hivyo basi kunasa watu katika ulimbo wa ukosefu wa usawa na umasikini.

“Uadilifu hauwezi kununuliwa. Ni lazima utie bidii ili uweze kuupata uwe ndani yako,” alisema Lilan.

Kaunti ya Nakuru yapiga jeki sekta ya afya kwa kuwekeza zaidi katika uuguzi

NA ESTHER MWANGI (KNA)

Serikali ya kaunti ya Nakuru imetenga pesa zaidi kuwezesha wafanyakazi wake wauguzi na wakunga ili kuafikia upanuzi wa haraka na kwa gharama nafuu wa Afya bora Kwa Wote (UHC).

Mkurugenzi wa Usimamizi wa Afya na Mipango wa kaunti hiyo Dkt Joy Mugambi alisema, wauguzi hutekeleza jukumu muhimu katika huduma za afya na ni muhimu katika kusimamia changamoto ibuka za afya enzi za kisasa.

Akizungumza katika mahafala ya nane ya chuo cha matibabu cha Nakuru West Medical College cha kanisa ya Presbyterian Church of East Africa (PCEA) Dkt Mugambi alisema kwamba wauguzi wako katika nafasi bora ya kuinua afya na kinga dhidi ya magonjwa zaidi ya kushirikisha na kusaidia makundi ya wahudumu wa afya ya msingi katika viwango vyote.

Alisema kwamba kuna ushahidi wa kutosha kuthibitisha kuwa upanuzi nafuu wa UHC unategemea pakubwa mafunzo na kuwezesha wafanyakazi waliopo, wakiwemo wauguzi na wakunga, kufanya kazi vyema zaidi.

Dkt Joy Mugambi

Mkurugenzi huyo alisema kwamba kutakuwa na athari chanya kuhusu jinsi UHC inaweza kuafikiwa haraka iwapo wauguzi na wakunga watawezesha kufanya kazi kikamilifu walivyofunzwa au kuchukua nyadhifa mpya katika kazi spesheli au zilizopanuliwa.

Alisema kwamba wakazi zaidi kwa wakati huu wanatafuta huduma za afya katika hospitali za umma ikilinganishwa na zile za kibinafsi, alihusisha hatua hii na uamuzi wa serikali ya kaunti kuajiri wahudumu zaidi wa afya waliohitimu na kuzidisha shughuli za uhamasishaji wa afya kote katika kaunti hiyo.

Dkt Mugambi alitoa changamoto wa wauguzi wanaoanza kutafuta kazi kutumia ujuzi wao kuzuia vifo vya watoto na akina

mama na maradhi ibuka kama Covid-19 ili kuinua utekelezaji wa UHC.

“Wauguzi wanaingia kutafuta kazi wakati mchango wao unahitajika kupunguza mianya inayoendelea kuongezeka ya wafanyakazi na hivyo basi wanapaswa kuzingatia kiapo chao cha kazi cha Florence Nightingale Hippocratic Oath kwa Wauguzi,” alishauri mkurugenzi huyo.

Pia alishauri waliohitimu kupanua mawambo yao na kulenga nafasi nyingi zilizoko katika sekta ya afya ndani na nje ya mipaka ya Kaunti hiyo na kujaza pengo la wafanyakazi katika sekta ya afya.

Dkt Mugambi alisema kwamba kuhitimu kwa wauguzi hao 17, ambao walituzwa diploma, kutapiga jeki juhudi za kaunti hiyo za kutoka huduma bora na zilizoiimarishwa za afya.

Mwalimu Mkuu wa taasisi hiyo Bw Cyprian Madungu alisema kwamba kwa miaka 12 iliyopita, wauguzi 200 wamehitimu kutoka chuo hicho cha matibabu na akaongeza kuwa kinaanzisha mipango mipya ya mafunzo kukidhi mahitaji katika soko ikiwemo Rekodi na Habari za afya miongoni mwa kozi zingine.

MASINDE MULIRO UNIVERSITY OF SCIENCE AND TECHNOLOGY
University of Choice

Tel, 0572505222/3 or 0733120020/2 or 0702597360, P.O. BOX 190 – 50100 Kakamega, Kenya
Email: info@mmust.ac.ke; procurementofficer@mmust.ac.ke ; Website: www.mmust.ac.ke

NOTISI YA TENDA

Masinde Muliro University of Science and Technology inaalika wote waliohitimu kutuma maombi ya kushiriki tenda zifuatazo;

NO	NAMBARI	JINA LA HUDUMA	DHAMANA	WASHIRIKI
1.	MMUST/009/SPD/2022-2023	Kununua, Kuleta, Kuweka na Kuzindua Jenereta	100,000	Wazi

Mashirika yaliyohitimu yanaweza kupata maelezo zaidi kutoka kwa afisi za ununuzi saa za kawaida za kazi. Stakabadhi za tenda zinaweza kupatikana na kupakuliwa BILA MALIPO kwenye tovuti ya Chuo: www.mmust.ac.ke au PPIP Portal: supplier.treasury.go.ke

Stakabadhi zilizojazwa na kufungwa kwenye bahasha iliyofunikiwa na kuandishwa jina la Tenda na Nambari zinapaswa kutumwa kwa;

Vice Chancellor
Masinde Muliro University of Science and Technology- MMUST
P. O. Box 190-50100
Kakamega

AU, kuwekwa ndani ya Sanduku la Tenda lililoko katika kiingilio cha Jengo la Afisi (ABA) Building katika Masinde Muliro University of Science & Technology (MMUST) Main Campus kwenye barabara ya Kakamega – Webuye Road, Kakamega na wala si mahali pengine ili kufika chuoni kabla ya saa 4.00 asubuhi mnamo **Ijumaa Februari, 10, 2023**. Ufunguzi wa stakabadhi za tenda utafanyika baada ya hapo mbele ya waliotuma maombi au wawakilishi wao ambao wataamua kuhudhuria.

Vice Chancellor
Masinde Muliro University of Science & Technology

“Virusi havitembei, watu huvisambaza, tukiacha kutembea, virusi vitakufa”

HOMA

KIKOHOZI

KUSHINDWA KUPUMUA

MAJIMU KOONI

KUMWA NA KICHWA

WIZARA YA MADINI, RASILMALI NA MASUALA YA BAHARI IDARA YA MADINI

MWALIKO WA ZABUNI

JINA NA MAELEZO YA ZABUNI:

ZABUNI YA NAFASI ZA KURUHUSU/KUKODISHA VIBANDA VYA WAUJAZI VITO, KITUO CHA BENKI NA MIKAHAWA KATIKA KITUO CHA VITO NA KUONGEZA THAMANI CHA VOI, VOI, KAUNTI YA TAITA TAVETA

Namba ya Tenda.

NAMBA YA TENDA. MOMB&M/SDM/VA/OT/01/2022-2023

1. Wizara ya Madini, Rasilmali na Masuala ya Bahari, Idara ya Serikali ya Madini inakaribisha zabuni zilizofungwa kutoka kwa wazabuni wanaostahiki kwa ajili ya kukodisha/kukodisha vibanda vya wafanyabiashara wa vito, benki na mihakawa katika kituo cha vito na kuongeza thamani cha Voi, huko Voi, Kaunti ya Taita Taveta kwa kipindi cha miaka Mitatu (3) na uwezekano wa kuongezwa kwa miaka mitatu (3) zaidi.
2. Seti kamili ya hati ya zabuni inaweza kupatikana bila malipo na wazabuni wanaovutiwa kwa njia ya kielektroniki kutoka kwa tovuti www.mibema.go.ke au tenders.go.ke.
3. Hati za zabuni zilizokamilishwa zinapaswa kuambatanishwa katika bahasha zilizofungwa zilizoandikwa: **“Zabuni ya nafasi ya kukodisha/kukodisha kwa vibanda vya waujazi vito, benki na mihakawa katika kituo cha vito na kuongeza thamani cha Voi, huko Voi, Kaunti ya Taita Taveta na LAZIMA iwasilishwe kwa anwani iliyoonyeshwa hapa chini mnamo au kabla ya tarehe 3 Februari 2023 saa 11.00 asubuhi EAT au iwekwe kwenye kisanduku cha zabuni kilicho kwenye jengo la kazi za umma orofa ya 2.**
4. Wazabuni wanashauriwa kuwasiliana na afisa madini wa kanda katika Kituo cha Vito na Kuongeza Thamani cha Voi kwa ajili ya kutembelea eneo la zabuni wakati wa siku za kazi.

KATIBU WA WIZARA
IDARA YA MADINI

REPUBLIC OF KENYA

NOTISI YA UMMA

KUSIMAMISHWA KWA USAJILI WA WATAALAMU WA KUKAGUA MAZINGIRA

Mamlaka (tangu 2004) imesajili zaidi ya wataalamu 12,000 wa kukagua mazingira kuendesha Utathmini wa Athari kwa Mazingira (EIA) na kukagua kwa lengo la kuimarisha hali ya mazingira.

Ukaguzi wa sajili ya leseni za utendakazi za kila mwaka za wataalamu umeonyesha kuwa, ni chini ya asilimia 50 ya wataalamu waliosajiliwa ambao wanatekeleza majukumu yao.

Hii imetulazimu kusitisha Usajili wa wataalamu wavya kuwezesha Ukaguzi wa sajili hiyo na kulainisha utaratibu wa usajili kuanzia Januari 1, 2023 hadi Julai 31, 2023.

Katika kipindi hiki, utoaji wa leseni za kila mwaka za utendakazi kwa wataalamu waliosajiliwa utaaendelea.

MKURUGENZI
DISEMBA 21, 2022

MKUU

:NemaKenya

www.nema.go.ke

WIZARA YA UWEKEZAJI, BIASHARA NA VIWANDA

Idara ya Viwanda

NOTISI YA ZABUNI

TANGAZO LA ZABUNI KWA HUDUMA ZA USALAMA NA WALINZI KWA IDARA YA SERIKALI YA VIWANDA KWA MWAKA WA KIFEDHA 2022-2023

Serikali ya Kenya kupitia Idara ya Viwanda inawaalika wazabuni wanaostahiki kwa zabuni ya Huduma za Usalama na Walinzi kama iliyoonyeshwa hapa chini

S/No.	Namba ya Zabuni	MAELEZO YA ZABUNI	DHAMANA	KUFUNGA
1.	MoITD/SDI/1/2022-2023	HUDUMA ZA USALAMA NA WALINZI	KSHS. 100,000	8 FEBRUARI, 2023

Waombaji wanaovutiwa wanaweza kupata seti kamili ya hati za zabuni na maelezo ya kina kutoka kwa tovuti ya wizara www.industrialization.go.ke bila malipo yoyote au kutoka Ofisi ya Meneja wa Mfumo wa Usambazaji, Idara ya Viwanda katika Jengo la NSSF Block A, Eneo la Mashariki, Orofa ya 16 wakati wa saa za kawaida za kazi baada ya malipo ya ada isiyoweza kurejeshwa ya Kshs. 1,000 kwa kila seti ya hati ya zabuni kwa pesa taslimu au hundi ya benki inayolipwa kwa Katibu, Idara ya Serikali ya Viwanda. Wazabuni wanaopakua hati ya Zabuni wanashauriwa kujiandikisha katika ofisi ya Msimamizi Mkuu wa Mfumo wa Usambazaji kabla ya tarehe ya kufunga.

Nyaraka za zabuni zilizokamilishwa katika bahasha zilizofungwa na zilizowekwa jina la zabuni na nambari ya zabuni lazima zitumwe kwa;

**Katibu wa Wizara,
Idara ya Serikali ya Viwanda,
P.O. Box 30547-00100,
NAIROBI.**

na kuwekwa kwenye sanduku la zabuni kwenye Orofa ya 16, Jengo la NSSF, Kitalu A, Upande wa Mashariki ili kufikia **Jumatano tarehe 8 Februari 2023** au kabla, saa **10.00 asubuhi**.

Bei zilionukuliwa lazima zijumuishwe VAT na kodi zote za Serikali na lazima zisalie halali kwa muda usiopungua siku Mia Moja na Kumi na Tisa (119) kuanzia tarehe ya kufunga.

Lazima wazabuni wawasilishe Dhamana ya Zabuni kwa kiasi kilichoonyeshwa hapo juu katika mfumo wa dhamana ya benki kutoka kwa benki ya biashara inayotambulika au Kampuni ya Bima iliyoidhinishwa na PPRa, halali kwa muda usiopungua siku Mia Moja na Hamsini (150) kuanzia tarehe ya ufunguzi wa zabuni.

Ufunguzi wa zabuni utafanyika katika Chumba cha mikutano kilichopo kwenye Orofa ya 23, Jengo la NSSF mara baada ya tarehe na wakati uliotajwa hapo juu mbele ya wazabuni au wawakilishi watakaoaamua kuhudhuria.

Katibu wa Wizara
Idara ya Viwanda

REPUBLIC OF KENYA

NAFASI ZA KAZI

Mamlaka ya Mafao ya Kustaafu (RBA) imeanzishwa chini ya Sheria ya Mafao ya Kustaafu ya 1997 kama shirika lenye mamlaka ya kisheria ya: kudhibiti na kusimamia uanzishaji na usimamizi wa miradi ya mafao ya kustaafu; kulinda maslahi ya wanachama na wafadhili wa sekta ya mafao ya kustaafu; kukuza maendeleo ya sekta ya mafao ya kustaafu; na kumshauri Katibu wa Baraza la Maawaziri kuhusu sera ya kitaifa ya kufuatwa kuhusu mipango ya mafao ya wastaafu na kutekeleza sera zote za Serikali zinazohusiana na hilo.

Mamlaka inataka kuajiri wafanyakazi wenye sifa na uwezo wa kujaza nafasi zifuatazo zilizoachwa wazi:

No.	Nafasi	Daraja	Idadi ya nafasi	Namba ya kazi
1.	Mkurugenzi, Ukaguzi wa Ndani na Uhakikisho <i>Imetangazwa tena</i>	RBA 2	1	DIARA/01/01/2023
2.	Mkurugenzi, Usimamizi	RBA 2	1	DS/02/01/2023

Maelezo ya nafasi hizo yanaweza kupatikana katika tovuti ya Mamlaka www.rba.go.ke na tovuti ya <https://recruitment.rba.go.ke/>

Masharti ya Ofa:

Mshahara mzuri unaolingana na majukumu ya nafasi hiyo utajadiliwa na wagombea waliofaulu. Wagombea waliofaulu watateuliwa kwa mkataba wa miaka mitano (5) unaoweza kurejeshwa mara moja kwa kuzingatia utendakazi wa kuridhisha.

Utaratibu wa Kutuma Maombi:

Watu wanaovutiwa na wenye sifa stahiki wanapaswa kuwasilisha maombi yao kwa kuambatanisha na Wasifukazi wa kina (CV), nakala za vyeti/ushuhuda husika wa kitaaluma na nakala ya Kitambulisho cha Taifa. CV lazima angalau itoe maelezo ya barua pepe ya waombaji, nambari za simu za rununu za mchana, maelezo ya mwajiri wa sasa, malipo ya sasa na majina na mawasiliano ya waamuzi watatu (3).

Barua/maombi ya mtandaoni yanapaswa kutumwa kupitia tovuti ya e-recruitment <https://recruitment.rba.go.ke/> ya Mamlaka ambapo maombi ya kawaida yanapaswa kuwasilishwa katika ofisi ya Mamlaka ya Mafao ya Kustaafu zilizopo Rahimtulla Tower, Upper hill road, orofa ya 14 (Mapokezi) au kwa posta kupitia anwani ya posta iliyootelewa hapa chini. Maombi lazima yawe yamefungwa vizuri, yawekwe alama ya siri na marejeleo ya kazi husika yawekwe.

Maombi yote yanapaswa kushughulikiwa kwa:

**Afisa Mkuu Mtendaji
Mamlaka ya Mafao ya Kustaafu
Rahimtulla Tower
P.O. Box 57733 - 00200 NAIROBI**

Lazima maombi yapokewe kabla ya Jumanne tarehe 14 Februari 2023

Mahitaji ya Kuzingatia:

Kwa mujibu wa Sheria ya (Marekebisha) ya Ajira, 2022, Mamlaka itawataka wagombea inaowataka kuingia nao mkataba wa maandishi kuzingatia sura ya sita ya Katiba kwa kuwasilisha vyeti vya lazima vya kufuata sheria na kibali kutoka kwa vyombo husika.

Kwa mengi, tufuate katika:-

twitter: @RBA_Kenya

Instagram: rbakenya

facebook: @RetirementBenefitsAuthorityKE

linkedin: Retirement Benefits Authority Kenya

YouTube: Retirement Benefits Authority

Email: info@rba.go.ke

Website: www.rba.go.ke

Retirement Benefits Authority (RBA) is ISO 9001:2015 Certified

Funika mdomo unapopiga chafya

Nawa mikono na sabuni/ Sanitaiza

Jitenge na walio na virusi

Usiguse macho, uya au mdomo na mikono michafu

Pika nyama na mayai ziive. Usile chakula kibichi

Hakikisha maeneo yote ni safi

UZUIAJI
JANUARI 24, 2023

MATANGAZO | 5

KENYA MARINE AND FISHERIES RESEARCH INSTITUTE

NAFASI YA KAZI

Kenya Marine and Fisheries Research Institute (KMFRI), ni Shirika la Kiserikali chini ya Wizara ya Kilimo, Mifugo, Uvuvi na Ushirika, Idara ya Uvuvi, Uzalishaji Samaki na Uchumi Baharini ilibuniwa na Sheria ya Bunge (The Science and Technology Act Cap. 250 of the Laws of Kenya of 1979) ambayo tayari imebatilishwa na The Science, Technology and Innovation Act No.28 of 2013.

KMFRI inataka kuajiri wataalamu wanaojituma ambao wanaweza kushirikiana na wenzao kujaza nafasi ifuatayo:

S. No	Kazi	Idadi ya vyei	Gredi ya Kazi	Idara/Kitengo	Job Ref. No.
1.	Katibu wa Shirika na Mkurugenzi wa Huduma za Kisheria	1	KMFRI Grade 2	Huduma za Kisheria	KMF/1
	Total	1			

UTARATIBU WA MAOMBI

Maelezo kamili ya tangazo na fomu ya maombi ya KMFRI zinapatikana katika sehemu ya 'Vacancies' kwenye tovuti ya KMFRI- <https://www.kmfri.go.ke>. Fomu ya kutuma maombi ya kazi inapaswa kuwasilishwa kabla ya Jumanne Februari 14, 2023.

b) MAHITAJI YA MAOMBI

Watakaofuzu watahitajika kutimiza matakwa ya Sura ya 6 ya Katiba kwa kutoka vyeti vifuatavyo:

- Cheti cha Tabia Njema kutoka kwa Directorate of Criminal Investigations (DCI)
- Cheti kutoka kwa Higher Education Loans Board (HELB)
- Cheti cha kulipa ushuru kutoka Kenya Revenue Authority
- Cheti kutoka Ethics and Anti-Corruption Commission (EACC)
- Cheti kutoka Credit Reference Bureau (CRB)

c) UKUMBUSHO:

- Ni WALE WANAOHITIMU pekee tutawasiliana nao na watahitajika kutoka Kitambusho chao, vyeti vya masomo na vyeti vya taaluma wakati wa mahojiano.
- Jaribio lolote la kujipigia debe litafanya ombi lako LITUPWE MARA MOJA.

KMFRI NI MWAJIRI ANAYEZINGATIA USAWA MAKUNDI TOFAUT NA WATU WANAOISHI NA ULEMAVU, WANAWAKE, VIJANA NA WALE WALIOBAGULIWA WANAHIMIZWA KUTUMA MAOMBI.

BODI YA MITIHANI YA TAASISI YA USAMBAZAJI (KISEB)

KISM Towers, 11th Floor, Ngong Road,
P. O. Box 22873-00505, Nairobi, Kenya
info@kiseb.or.ke, www.kiseb.or.ke
Rununu: 0726 244828, 0769 878228

KATIBU/AFISA MKUU MTENDAJI; REF NO. KISEB 1/2023

Bodi ya KISEB ingetaka kuajiri kiongozi mwenye maono, mahiri na mbunifu aliye na kiwango cha juu viwango vya taaluma na maadili ili kujaza nafasi ya Katibu/Afisa Mtendaji Mkuu.

Kuripoti kwa Bodi ya KISEB, mgombea aliyefaulu atawajibika kutoa uongozi wa kimkakati, kuendesha ukuaji wa biashara katika uadilifu wa hali ya juu na mazingira ya kimaadili, kukuza sifa ya shirika na mwonekano na kuhakikisha ufanisi wa uendeshaji na ufanisi.

Majukumu/Kazi Muhimu

- Kutoa uongozi wa kimkakati kwa wafanyikazi wa KISEB;
- Kuongoza uundaji na utekelezaji wa sera na taratibu zinazofaa zinazoipa KISEB mtazamo na chanya na faida ya ushindani;
- Kuwajibika kwa shughuli za kila siku za KISEB;
- Kusimamia timu za ndani za fani mbalimbali ili kuhakikisha malengo yaliyowekwa yanafiwa;
- Kuwezesha utayarishaji na utekelezaji wa mipango ya kimkakati na ya mwaka ya KISEB;
- Kuwezesha kuripoti mara kwa mara juu ya hali ya utendaji wa KISEB;
- Kuwajibika kwa utekelezaji na mawasiliano ya mikakati, maamuzi na sera za Bodi;
- Kuhakikisha kuwa shirika lina muundo bora wa usimamizi ikijumuisha mipango ya urithi;
- Kuratibu uhamasishaji wa rasilimali ili kuongeza utimilifu wa malengo ya kimkakati;
- Kukuza uhusiano na wizara husika, washirika wa maendeleo na wadau wengine kwa manufaa ya KISEB;
- Kuhakikisha usimamizi wa busara wa rasilimali zote zilizopo za KISEB;
- Kuhakikisha uzingatiaji wa mikataba na mikataba husika ya kitaifa na kimataifa;
- Kukuza utamaduni mzuri wa ushirika unaokuza maadili na utawala bora kulingana na Katiba ya Kenya 2010;
- Kuratibu utayarishaji wa taarifa za bajeti na fedha kwa ajili ya kuzingatiwa na kuidhinishwa na Bodi;
- Kukuza mitandao na ushirikiano na washirika wa maendeleo na ushirikiano wa wafadhili wakuu, uchangishaji fedha na maendeleo ya mradi ndani ya KISEB;
- Kuhakikisha uzingatiaji wa sera na miongozo ya udhibiti na maagizo ya Serikali.
- Kuwa kiungo kati ya Bodi na Menejimenti na wadau wengine;
- Kuwajibika kwa usimamizi wa washikadau na uboreshaji wa taswira ya shirika ya shirika.

Umahiri wa Kazi (Maarifa, Uzoefu na Sifa/Ujuzi)

- Lazima uwe na shahada ya digrii katika elimu, ununuzi, ununuzi na vifaa, fedha, biashara, usimamizi au shahada yoyote inayohusiana na chuo kikuu kinachotambulika.
- Lazima uwe na digrii ya bwana katika usimamizi wa ununuzi au ugavi.
- Lazima uwe mwanachama aliyesajiliwa wa shirika la kitaaluma na mwenye leseni halali ya mazoezi.
- Awe na uzoefu wa angalau miaka kumi na tano (15) ambapo miaka mitano lazima awe katika nafasi ya usimamizi mkuu, ikiwezekana katika sekta ya umma.
- Awe na ujuzi na uzoefu katika utungaji wa sera, usimamizi na taratibu zinazowezekana kutoka kwa sekta ya umma;
- Awe amefanya kozi ya uongozi kutoka katika taasisi inayotambulika;
- Ustadi katika teknolojia ya mawasiliano ya habari.
- Anapaswa kuwa na ustadi bora wa mawasiliano na uwasilishaji, uwezo dhabiti wa kibinafsi, uchambuzi, shirika na timu na hadhi ya juu ya maadili ya kitaaluma.
- Lazima ikidhi matakwa ya Sura ya Sita ya Katiba kuhusu uadilifu na uongozi.

Masharti ya Uajiri: Uteuzi ni wa masharti ya huduma ya kimkakata yenye ushindani.

Jinsi ya Kutuma Maombi: Waombaji wanapaswa kutuma CV zao za kina, nakala za vyeti husika na ushuhuda, anwani ya barua pepe, nambari za simu za mchana na majina ya wadhamini watatu (3) ili kufikia waliosainiwa chini kabla au Jumanne tarehe 7 Februari 2023.

Mwenyekiti,
Bodi ya Mitihani ya Taasisi ya Usambazaji Kenya (KISEB)
KISM TOWERS, Orofa ya 11, Barabara ya Ngong
P. O. Box 22873-00505,
Nairobi, Kenya,
ceorecruitment@kiseb.or.ke

TANGAZO LA ZABUNI

IDHINI YA AWALI/ USAJILI KWA WASAMBAZAJI, WATOA HUDUMA NA WANAKANDARASI KWA USAMBAZAJI NA UTOAJI BIDHAA, HUDUMA NA KAZI KWA MUDA UNAOISHIA TAREHE 30 OKTOBA, 2024
NAMBA YA ZABUNI: NAMATA/PRQ/002/2022-2024

Mamlaka ya Usafiri wa Eneo la Jiji la Nairobi (NaMATA) ni Shirika la Serikali lililoanzishwa kupitia Agizo la Mamlaka ya Usafiri wa Eneo la Metropolitan la Nairobi, 2017 (No.18 ya Kisheria ya tarehe 17 Februari 2017) likiwa na mamlaka ya kupanga, kudhibiti, na kuratibu usambazaji wa vifaa vya kutosha na Mfumo madhubuti wa Usafiri wa Umma wa Haraka kwa kusimamia uanzishaji wa Mfumo jumuiishi, bora, bora na endelevu wa Usafiri wa Umma ndani ya Eneo la Jiji la Nairobi (NMA).

Kwa hivyo, Mamlaka inawaalika wagombeaji wanaostahiki na wanaovutiwa kutuma maombi ya kufuzu kabla na usajili wa Wasambazaji, Watoa Huduma na Wakandarasi kwa kipindi kinachoishia tarehe 30 Oktoba, 2024.

NO.	NAMBA YA ZABUNI	MAELEZO YA ZABUNI	KUFUNGA/KUFUNGUA
1.	NaMATA/PRQ/002/2022-2024	Idhini ya awali/ Usajili kwa Wasambazaji, Watoa Huduma na Wakandarasi kwa Usambazaji na Utoaji wa Bidhaa, Huduma na Kazi kwa muda unaoishia tarehe 30 Oktoba, 2024.	Februari 21, 2023

Waombaji wanaostahiki wanaweza kupata maelezo zaidi na hati za usajili bila malipo kutoka kwa tovuti: www.namata.go.ke / www.treasury.go.ke au kununuliwa kutoka Idara ya Usimamizi wa Usambazaji, NaMATA baada ya kulipa ada isiyoweza kurejeshwa ya Shilingi Elfu Moja (Ksh.1,000.00), kwa kila seti ya hati zinazolipwa kwa Mkurugenzi Mkuu, Mamlaka ya Usafiri wa Eneo la Jiji la Nairobi. Waombaji wanaopakua Hati ya Kuhitimu sharti wapeleke maelezo yao mara moja kwa supplychain@namata.go.ke ili kuwezesha ufafanuzi au nyongeza yoyote zaidi.

Wazabuni wote wanaovutiwa wanatakiwa kuangalia mara kwa mara tovuti ya Mamlaka ya Usafiri wa Eneo la Jiji la Nairobi: www.namata.go.ke kwa nyongeza yoyote ya zabuni au ufafanuzi ambao unaweza kutokea kabla ya tarehe ya kuwasilisha.

Mkurugenzi Mkuu
Mamlaka ya Usafiri wa Eneo la Jiji la Nairobi

“Virusi havitembei, watu huvisambaza, tukiacha kutembea, virusi vitakufa”

EXPRESSION OF INTEREST (EOI)

MWALIKO WA ZABUNI (EOI) KWA HUDUMA ZA USHAURI KWA KUFANYA UTAFITI WA UWEZEKANO WA UPANDAJI WA KUKAVU WA HEWA YA HYBRID WA MASHAMBA MAKUBWA YA OLKARIA GEOTHERMAL

(Wazi Kimataifa)

1. Usuli.

Kampuni ya Kuzalisha Umeme ya Umma Kenya (KenGen) iliyosajiliwa chini ya Sheria ya Makampuni, Serikali ya Jamhuri ya Kenya ilimiliki asilimia 70%. Umma unamiliki hisa 30% kama ilivyoorodheshwa kwenye The Soko la Hisa la Nairobi. KenGen iliyojumuishwa mwaka wa 1954 ilipewa jukumu la kuendeleza, usimamizi na uendeshaji wa mitambo ya nishati ya jotoardhi.

Chini ya udhibiti wa Mamlaka ya Udhibiti wa Mafuta ya Nishati (EPRA) KenGen iliingia katika Mkataba wa Ununuzi wa Umeme mahususi na Kampuni ya Umeme Kenya (KPLC). KenGen ilipata leseni ya wizara ya nishati kwa unyonyaji wa rasilimali ya jotoardhi yenye urefu wa kilomita 204 huko Naivasha. KenGen ilizalisha takriban 75% ya umeme unaotumika nchini, huku mchango wa vyanzo vya jotoardhi wa takriban 48% ya GWh 8442.97 zilizouzwa katika mwaka wa fedha wa 2021 kutokana na rasilimali ya jotoardhi iliyoko Olkaria, NAIVASHA na Eburru, Gilgil na kila moja ya uwezo wa 796.7 MW. na MW 2.3 mtawalia. Vyanzo vingine vya kuzalisha umeme ni kati ya mitambo ya maji, mitambo ya nishati ya joto na vinu vya upepo. KenGen PLC jumla ya uwezo uliosakinishwa wa MW 1,818 kando na mauzo ya 96% ya umeme kutoka kwa vyanzo vya nishati mbadala: jotoardhi, upepo na maji. Mkakati wa upanuzi wa uzalishaji wa umeme wa KenGen unazingatia teknolojia safi. huku ikiboresha matumizi ya rasilimali zilizopo.

Chini ya Dira ya 2030, Serikali ya Kenya inatarajia kuongeza uwezo wa umeme uliowekwa kutoka MW 2,298 hadi MW 17,764 kufikia mwaka wa 2030 ili kukidhi makadirio ya mahitaji ya nishati ya 8% kwa mwaka. Uzalishaji kutoka kwa rasilimali ya jotoardhi unatarajwa kuchukua jukumu kuu katika mpango huu ili kushughulikia kuongezeka kwa usawa wa mahitaji ya usambazaji wa nishati huku kupunguza uotoaji wa kaboni unaohusishwa na uzalishaji wa kawaida wa umeme.

Kufuatia hili, KenGen, pamoja na Serikali, inapanga kuongeza uwezo wa nishati ya jotoardhi hadi MW 1260 ifikapo mwaka wa 2022. KenGen inakusudia kushirikisha huduma za ushauri za kampuni iliyohitimu na yenye uzoefu kwa kufanya upembuzi yakiniifu wa upozeshaji mseto wa hewa ukavu unaolenga maeneo makubwa zaidi ya jotoardhi ya Olkaria ili kuhakikisha utumizi wa gharama nafuu, ubora na endelevu wa kimazingira wa rasilimali zilizothibitishwa za jotoardhi.

2. Malengo.

Ili kufikia lengo hili, kampuni inalenga kushirikisha huduma za ushauri za makampuni yanayotambulika ili kufanya upembuzi yakiniifu wa kina kuhusu upaji mseto wa hewa kavu kwa kujumuisha data ya matumizi ambayo imekuwa ikipatikana tangu utafiti uliopita. Kwa ujumla, malengo ya utafiti ni:

- 1) Kukagua matokeo yanayopatikana ya kemia, utendakazi wa mifumo ya kukusanya stima, na mitambo ya kuzalisha umeme kando na data iliyopo (ripoti za utafiti, tathmini za awali za rasili mali na mazingira, hali ya utendakazi na seti za data za matumizi ya rasilimali, na data na ripoti nyingine zozote zinazofaa). Usha juu ya mapungufu ya ziada ya data yanayohitajika ili kufanya utafiti wa uboreshaji kwa mafanikio. Mshauri wa maendeleo bora zaidi kwa kuwa hakuna mbinu inayopendekezwa inatolewa.
- 2) Kutambua teknolojia inayofaa, na eneo kwa ajili ya kubuni, ujenzi na uendeshaji wa mnara wa mseto wa kupoeza hewa kavu na condenser kwa kuzingatia mahitaji ya alama za miguu (ukubwa, na mpangilio wa mimea) na uwiano wa uhifadhi wa maji. Shauri juu ya mpangilio mzuri zaidi wa mradi na usaidizi.
- 3) Kufanya uigaji wa nambari wa minara wa mseto ya kupoeza hewa kavu ili kutabiri utendakazi wa kikondoo, uzalishaji wa nishati, mahitaji ya upakiaji kisaidizi kulingana na hali ya mazingira ya sasa na ya baadaye.
- 4) Kushauri juu ya maendeleo bora zaidi ya minara wa kupoeza kwa ajili ya mitambo mahususi ya umeme iliyokabidhiwa kwa ajili ya kuiga ikiwa ni pamoja na mapendekezo ya mpango endelevu wa matumizi ya rasilimali kuhusiana na
  - (i) Ufanisi bora zaidi wa mvuke kwa kila mzunguko wa Mchakato wa megawati
  - (ii) Pato bora (MW) kulingana na uigaji wa saizi ya mmea,
  - (iii) Mkakati wa urejeshaji sindano kwa uwanja mzima
- 5) Ili kutekeleza makadirio ya gharama basi tengeneza muundo wa dhana wa mnara wa kupoeza na unaohusishwa miundombinu ikiwa ni pamoja na kuweka upya mitambo iliyopo kwa kila megawati inayozalishwa katika kila moja jenereta.
- 6) Kuzingatia gharama za mtaji na matumizi ya uendeshaji
- 7) Kufanya uchambuzi wa kiuchumi na kifedha kwa ajili ya uchaguzi wa teknolojia ili kutekeleza upaji mseto wa hewa kavu mnara, na kutathmini adhabu za utendakazi zinazoweza kupatikana kama ilivyoainishwa katika dhima ya makubaliano ya ununuzi wa Nishati kutokana na makadirio ya asilimia ya kushuka kwa uzalishaji wa nishati.
- 8) Kufanya Ripoti ya Utafiti wa Tathmini ya Athari kwa Mazingira ya minara iliyopendekezwa ya kupoeza hewa mseto.
- 9) Kushiriki katika angalau mkutano mmoja wa kimwili utakaofanyika nchini Kenya na mikutano miwili ya mtandaoni kwa wakati uliopangwa kuhusu vipengele vinavyohusika vya shughuli za maendeleo ya jotoardhi, michakato na mazoea yanayohusiana na mgawo huo.
- 10) Kufanya uhamishaji wa teknolojia na kuwajengea uwezo wafanyakazi wenza wa mteja waliopewa mradi mseto wa kupoeza hewa kavu unaozingatia matengenezo ya mifumo ya ndani na uwezo. Idara ya Uendeshaji itakuwa mtumiaji wa mwisho. Idadi inayokadiriwa ya watumiaji ni hamsini (50) chini ya uthibitisho kulingana na asili ya zana na mipango inayopendekezwa.

3. Wigo wa Huduma

Ili kufikia lengo hili, kampuni inataka kushirikisha huduma za makampuni ya ushauri yenye sifa nzuri ili kutekeleza utafiti wa kina wa uboreshaji na uundaji wa nambari za hifadhi ili kufikia eneo la jotoardhi la Kilomita 204 Kubwa la Olkaria, utafiti utajumuisha data mpya ya uchunguzi na matumizi ambayo imekuwa ikipatikana tangu utafiti wa mwisho katika eneo la jotoardhi Kubwa la Olkaria na mawanda yaliyoolezwa hapa chini.

1. Kagua data iliyopo kuhusu kemia (tathmini za zamani za rasilimali na mazingira na ripoti); mifumo ya kukusanya stima, na hali ya mitambo ya uendeshaji na seti za data za matumizi ya rasilimali, na data na ripoti zingine zozote muhimu)
2. Ushauri juu ya data na tafiti za ziada zinazohitajika ili kufanya utafiti wa uboreshaji kwa mafanikio. Mshauri waonyeshe mbinu zao kwani hakuna mbinu inayopendekezwa.
3. Uamuzi wa uwezo bora zaidi, utambulisho wa chaguo zinazofaa za teknolojia, mahitaji ya alama za miguu (ukubwa, eneo, na mpangilio bora wa mimea) na uwiano wa uhifadhi wa maji kama mchakato wa ubunifu katika kubuni, ujenzi na uendeshaji wa minara wa mseto ya kupoeza hewa kavu.
4. Tekeleza uigaji wa nambari wa minara wa mseto ya kupoeza hewa kavu ili kutabiri utendakazi wa kiboresaji, uzalishaji wa umeme, mahitaji ya mzigo msaidizi katika kukabiliana na hali ya mazingira ya sasa na ya baadaye.
5. Tengeneza muundo dhania wa minara wa mseto ya kupoeza hewa kavu na miundombinu inayohusiana.
6. Kufanya uchambuzi wa kiuchumi na kifedha wa chaguzi za maendeleo zilizopendekezwa. Adhabu za utendakazi ambazo zinaweza kupatikana kama ilivyoainishwa katika dhima ya makubaliano ya ununuzi wa Nishati kwa sababu ya uzembe wa mfumo kutokana na makadirio ya kushuka kwa asilimia katika uzalishaji wa nishati.
7. Gharama ya mtaji na matumizi ya uendeshaji kuzingatiwa kwa uchaguzi wa teknolojia ya kutekeleza upaji hewa kavu katika mimea ya jotoardhi ya Olkaria; Ufanisi wa gharama ya kuweka upya mitambo iliyopo kwa kila megawati inayozalishwa katika kila jenereta. Tathmini utendaji wa mfumo wa uchimbaji wa gesi.
8. Ripoti ya Utafiti wa Tathmini ya Athari kwa Mazingira ya minara iliyopendekezwa ya mseto ya kupoeza hewa kavu.
9. Shiriki katika angalau mikutano ya kimwili itakayofanyika nchini Kenya na mikutano miwili ya mtandaoni kwa nyakati zilizopangwa kuhusu vipengele vinavyohusika vya shughuli za maendeleo ya jotoardhi, michakato na mazoea yanayohusiana na mgawo huo.

10. Tekeleza uhamishaji wa teknolojia na kuwajengea uwezo wafanyakazi wenza wa mteja waliopewa mradi mseto wa kupoeza hewa kavu unaozingatia matengenezo ya mifumo ya ndani na uwezo. Idara ya Uendeshaji itakuwa mtumiaji wa mwisho. Idadi inayokadiriwa ya watumiaji ni hamsini (50) chini ya uthibitisho kulingana na asili ya zana na mipango inayopendekezwa.

4. Nyaraka Zinazohitajika

- a) Toa mahitaji yaliyo hapa chini;
  - Jina la kampuni
  - Anwani ya makazi
  - Barua pepe
  - Kuwasiliana na mtu
  - Anwani ya posta
  - Nambari ya simu
- b) Nakala zilizoidhinishwa za vyeti/nyaraka za usajili wa kampuni ili kuthibitisha hali ya kisheria katika nchi ya makazi; aidha, pale ambapo mzabuni ni muungano, mkataba wa muungano uliotiwa saina ambao lazima ubainishe wajibu wa kila upande katika muungano. (Si zaidi ya makubaliano ya muungano wa kampuni moja kwa EOI hii yataruhusiwa).
- c) Cheti cha usajili (na cheti chochote cha mabadiliko ya jina), kuthibitishwa na mwakilishi aliyeidhinishwa wa mzabuni au (kama itakavyokuwa) mwanachama wa muungano.
- d) Nakala zilizoidhinishwa za Memorandum/Articles of Association kwa wanachama wote wa muungano.
- e) Pale ambapo Mwombaji ni muungano, orodha ya wanachama wanaopendekezwa wa muungano na Kiongozi anayopendekezwa wa muungano. (Ambatanisha makubaliano ya muungano).
- f) Wanachama wote wa muungano lazima watimize mahitaji ya EOI
- g) Taarifa kuhusu shauri lolote la sasa linalohusisha kampuni ya ushauri iliyoidhinishwa na kampuni inayotambulika ya sheria.

5. Vigezo vya Kustahiki

Kando na wahusika wanaoovitiwa (kampuni, wataalamu, au muungano) kutokuwa na nia ya kandarasi zinazotolewa na KenGen, au katika mashirika yanayofanya kazi au kupendekeza kufanya kazi kwa KenGen. Wahusika (makampuni, wataalamu, au muungano) wanapaswa kutii Sheria ya Ununuzi wa Umma na Usambazaji wa Mali ya 2015 Sehemu ya X, masharti ya Kifungu cha 130 kuhusu maslahi yanayokinzana. Zaidi ya hayo, makampuni, wataalamu au vyama vinavyovutiwa vitakidhi vigezo vilivyoorodheshwa hapa chini:

- a) Mzabuni lazima atoe ripoti mbili (2) za hivi punde zilizokaguliwa za kila mwaka na kampuni ya ushauri inayoheshimika.
- b) Maelezo ya muundo wa usimamizi/shirika, orodha ya wafanyakazi wakuu wanaohusika na kazi a walio na sifa za chini zaidi za kitaaluma za shahada ya sayansi (mazingira; jiokemia), uhan (uraia, mitambo, umeme, nguvu), uchumi, au sawa;
- c) Uzoefu wa kibinafsi wa wafanyakazi wakuu wa angalau miaka kumi katika rasilimali ya jotoardhi modeli, tathmini, usimamizi na uendeshaji wa nguvu, tathmini ya mazingira. Wasifu wao (CV) ikijumuisha uzoefu wa kitaaluma na kitaaluma lazima uambathishwe kwenye hati ya zabuni. Sifa za jumla, uidhinishaji na Ushahidi wa uzoefu wa mtu binafsi nyanja zinazohusiana na jotoardhi (angalau miaka 20) Nakala za vyeti vilivyowasilishwa zinapaswa kuthibitishwa kulingana na matakwa ya nchi ya mtaalam. Kwa mfano, Vyeti vya wataalamu wa Kenya vinaweza kuthibitishwa na kamishna wa viapo.
- d) Ufichuaji wa madai ya sasa (ikiwa yapo) yanayohusisha pande zinazoshauriana (kampuni, wataalamu, au muungano) iliyoidhinishwa na kampuni ya mawakili inayotambulika.
- e) Wahusika wanaoovitiwa (makampuni, wataalamu, au muungano) wanapaswa kuwa na uzoefu wa miaka Mitano (5). uundaji wa rasilimali za jotoardhi, tathmini, upangaji na uendelezaji wa mradi wa umeme, tathmini ya mazingira. Toa barua za marejeleo zinazoeleza kazi mahususi. Ambatanisha angalau tatu barua za pongezi kutoka kwa watengenezaji wa huduma na/au waendeshaji kwa kutekeleza sawa huduma. Ushahidi wa marejeleo makuu matatu ya wateja.
- f) Utiifu halali wa kodi au hati sawa ya kisheria kwa zabuni wa kimataifa.
- g) Ushahidi wa usajili kama makampuni, mtaalamu, au muungano. Wahandishi, wanasayansi na wataalamu wengine wanapaswa kusajiliwa na chombo cha kitaaluma kama inayotakiwa na mamlaka husika.
- h) Ushahidi wa uhamishaji wa uwezo wa maarifa

6. Ufafanuzi

Watu wanaoovitiwa wanaweza kuomba ufafanuzi juu ya mchakato huu wa Uonyeshaji wa Maslahi kwa hadi siku Saba (7) kabla ya tarehe ya kuwasilisha. Ombi lolote la ufafanuzi lazima litumwe kwa maandishi kwa karatasi, barua, au barua ya kieletroniki kwa:

Meneja Mkuu, Mfumo wa Usambazaji, Kampuni ya Kuzalisha Umeme Kenya PLC, Orofa ya 9, Stima Plaza, Phase 2, Barabara ya Kolobot, Parklands, P.O. BOX 47936-00100 GPO Nairobi, Kenya
 Simu: 254-020-3666204

Barua pepe: tenders@kengen.co.ke; CC: Ponyango1@kengen.co.ke; pmangi@kengen.co.ke.

7. Uwasilishaji

Nakala tatu (3) za hati za kufuzu zitawasilishwa zikiwa na alama ya wazi HALISI (1) na NAKALA (2) katika bahasha tofauti zilizofungwa. Kila bahasha inapaswa kuandikwa kwa uwazi “**KGN-GDD-05-2023-SIRI - MWALIKO WA ZABUNI (EOI) KWA HUDUMA ZA USHAURI KWA KUFANYA UTAFITI WA UWEZEKANO WA KUPOOZA KUKAVU HEWA HYBRID WA UWANJA MKUBWA WA OLKARIA GEOTHERMAL**”
 Hati za kuhitimu lazima ziwasilishwe kwa mkono au barua iliyosajiliwa kwa:

Meneja Mkuu, Mfumo wa Usambazaji, Kampuni ya Kuzalisha Umeme Kenya PLC, Orofa ya 9, KenGen Pension Plaza II, Barabara ya Kolobot, Parklands, P.O. Box 47936, 00100 NAIROBI

Hati za EOI zinapaswa kuweka kwenye sanduku la zabuni lililo kwenye Orofa ya Chini ya KenGen, jengo la RBS. Zabuni ambazo hazivezi kutoshea kwenye kisanduku cha zabuni zinapaswa kuwasilishwa kwa Meneja Mkuu - Ofisi ya Mfumo wa Usambazaji iliyoko kwenye Orofa ya 9 ya KenGen Plaza II kabla au tarehe ya mwisho ya kuwasilisha.

Wazabuni wanapaswa kuwasilisha nakala moja halisi na Nakala (2) ya EOI mnamo au kabla ya tarehe 14 Februari 2023 saa 10.00 asubuhi. EOI itafunguliwa siku hiyo hiyo hadharani saa 1030, (saa za Kenya) katika Orofa ya 6, KenGen Pension Plaza. II mbele ya wawakilishi wa wazabuni watakaomua kuhudhuria.

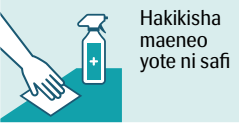
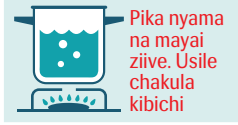
Hati za Zabuni pia inaweza kutazamwa na kupakuliwa kutoka kwa tovuti yetu www.kengen.co.ke

Wazabuni wanashauriwa kuwa wakiangalia tovuti mara kwa mara hadi siku saba (7) kabla ya tarehe ya kuwasilisha taarifa zozote zilizopakikiwa kupitia ufafanuzi/nyongeza. Kampuni zilizohitimu mapema chini ya utaratibu huu pekee ndizo zitakazoalikwa kuwasilisha mapendekezo yao ya Kiufundi na Kifedha chini ya Ombi la Mapendekezo (RFP).

KenGen inahifadhi haki ya kukubali au kukataa maombi yoyote au yote bila wajibu wa kutoa sababu yoyote ya uamuzi. Watu waliohitimu awali chini ya utaratibu huu pekee ndio watakoapeva hati za zabuni na wataalikwa kuwasilisha zabuni zao za kiufundi na kifedha chini ya Ombi la Mapendekezo (RFP).

MENEJA MKUU, MFUMO WA UGAVI

KENHA yazidisha msako wa madereva wa kubeba miwa wanaosababisha ajali

NA CHRIS MAHANDARA (KNA)

Mamlaka ya Kitaifa ya Barabara Kuu Kenya (KeNHA) imeanza msako wa wa madereva watundu wa miwa ili kuzuia uharibifu wa barabara katika eneo la Nyanza.

Tinga tinga inayobeba miwa

Hii inafuatia ongezeko la idadi ya visa, miongoni zikiwa ajali, zinazohusisha malori ya miwa na malori na kusababisha uharibifu wa barabara muhimu za Mamlaka hiyo.

Meneja wa KeNHA eneo la Nyanza, Mhandisi Julius Mak'oderoh, alilaumu ajali hizo kwa uhuru ambao madereva hao wamepatiwa na kampuni za kusaga miwa, na kuifanya vigumu kwao kufuatilia na kubaini shughuli zao barabarani wakisafirisha miwa.

"Kampuni za sukari zimetafuta huduma hizi nje kwa kupatia kandarasi kampuni za usafirishaji. Tunapowaendea kuhusu masuala haya, wanadai hawawezi kuwa na uthibiti," alisema.

Madereva hao, alisema, wana tabia ya kupuuza sheria za barabarani hasa wan-

apokaribia daraja ili waweze kupata nguvu za kupanda mlima na kusababisha ajali. Hasa alitaja daraja la Kasagam, ambapo malori kadha ya miwa yameanguka kwa sababu ya tabia ya madereva.

"Barabara hizi zimeundwa kutumiwa kwa kasi fulani. Kwa mfano, kasi ya juu ya daraja la Kasagam ni kilomita 40 kwa saa. Kwa hivyo, dereva anayeendelea kupitisha kiwango hicho cha kasi yuko katika hatari ya kusababisha ajali," alisema. Mak'oderoh alisema kwamba KeNHA imeagiza kampuni za miwa kuonya kampuni zinazo-

patia kandarasi ya kuzibeba miwa katika eneo hilo kurejesha hali nzuri na kulinda mtandao wa barabara katika eneo hilo.

Maafisa wa shirika hilo, alisema, wameanza msako wa kunasa madereva watundu ili kuhakikisha wanazingatia kanuni zilowekwa.

Miongoni mwa kanuni hizi ni kuzingatia saa za kuhudumu, akiongeza kuwa hakuna miwa inayofaa kuuwa barabarani kabla ya saa kumi na mbili asubuhi na saa kumi na mbili jioni. Hatua zingine zinajumuisha kuzingatia sheria za trafiki, na kuzuia

taka ambako kumekuwa kukihusishwa na malori ya kusafirisha miwa.

"Tumewaagiza kufunga miwa ili kuepuka kuanzuka. Wale watakaopatikana wakikiuka kanuni hizi watakatwa na kupelelewa kortini," alisema.

KeNHA, alifichua, inaendelea kushuhudia visa vya uharibifu katika eneo hilo, na akaongeza kuwa timu za kupiga doria zimeanza mpango wa kuwakabili wanaotekeleza uharibifu huo.

Wanaosababisha uharibifu huo, alisema, wanalenga vyuma vya usalama barabarani, taa za barabarani na vibao katika barabara ya kilomita 1,500 chini ya KeNHA eneo la Nyanza.

Juhudi za kuweka plasztiki badala ya vyuma, alisema, hazijafua dafu kwa kuwa zinaharibiwa pia.

"Tunafanya utafiti kubaini jinsi tunaweza kukabili ana na shida hii. Ni lazima tuamue kati ya kutafuta cha kutumia badala ya vyuma na kukabili ana na hasira ya wahalifu hao ambao pia wanaharibu nyenzo mbadala tunazotumia wakiharibu vyuma," alisema.

KNLS, China zatia saina mkataba kuinua utamaduni, lugha asili

NA MATHEW CHEPKEWEL (MYGOV)

Huduma ya Taifa ya Maktaba Kenya (KNLS), na ubalozi wa China, Nairobi zimezindua ushirikiano unaonuiwa kuinua utamaduni na lugha za kitaifa za nchi hizo mbili. Akizungumza na MyGov, Afisa Mkuu Mtendaji wa KNLS (CEO) Dkt Charles Nzivo alisema kwamba ushirikiano huo utafikiwa kupitia ubadilishanaji wa majarida, mipango ya utamaduni na kuvumisha lugha kati ya ubalozi na Maktaba tofauti nchini Kenya.

Akizungumza wakati wa mkutano na maafisa wa ubalozi wa China na usimamizi wa KNLS waliomtembelea katika ofisi yake kufuatilia mazungumzo ya awali kuhusu ushirikiano kati ya Embassy na KNLS, Dkt Nzivo alisema kwamba pande zote zilitambua ushirikiano uliopo ambao umeleta michango ya vitabu na ufadhili wa masomo

wa mfanyakazi mmoja wa Maktaba ambaye alisafiri China kwa masomo ya uzamili kabla ya mkurupuko wa janga la Covid 19 mwaka wa 2020.

Afisa Mkuu Mtendaji huyo aliongeza kuwa timu hiyo ilijadili maeneo yaliyopendekezwa ya ushirikiano na kukubaliana kuangazia michango ya vitabu kufaidi Maktaba na vitabu kuhusu China katika matawi yote ya KNLS nchini Kenya.

"KNLS na ubalozi wa China zitashiriki ana kuandaa tamasha za pamoja za filamu na maonyesho ya utamaduni katika Maktaba Kuu Nairobi, Nairobi, makao makuu yab KNLS na maktaba kubwa zaidi," alifichua Dkt Nzivo.

FAO, Taita kutoa mbuzi mahuluti kwa wakulima

NA ARNOLD LINGA MASILA (KNA)

Shirika la Chakula la Kilimo (FAO) la Umoja wa Mataifa (UN) limeshirikiana na kaunti ya Taita Taveta kusambaza mbuzi mahuluti aina ya Gala kwa wakulima wa mashamba madogo katika maeneo kame na yaliyo nusu kame. Hatua hii inanuiwa kurejesha utoshelevu wa chakula kupitia ujenzi wa utahimilivu na mbinu za kilimo zinazohimili mabadiliko ya tabia nchi.

Akizungumza katika hafla ya kutoa mbuzi hao katika eneo la at Mbololo, kaunti ndogo ya Voi, mwakilishi wa FAO Dkt Barrack Okoba, alisema kwamba mabadiliko ya tabia nchi yanasukuma jamii kwa hali mbaya ya njaa na umasikini na nia ya pekee ya kuitatua ni kupitia mafunzo, kuwapa vifaa na kuwezesha wakulima wa mashamba madogo mashinani na mbinu bora za kilimo.

Dkt Okoba alisifu mpango huo, akiutaja kama chombo cha kuinua watu wengi kutoka umasiki-

kini, kwa kuwapa shughuli endelevu za uchumi ambazo hazitegemii hali isiyotegemewa ya hewa na mabadiliko ya anga yasiyoyewa kutabirika.

"Mradi huu ni hatua inayofaa katika kuhakikisha

kwamba mkulima mdogo maeneo ya mashambani hatategemea tena mvua isiyotabirika kwa chakula lakini pia kama sehemu njia mbadala ambayo ni stahimilivu na inayofaa katika enzi za mabadiliko

ya tabia nchi yasiyotabirika pia," alisema Dkt Okoba. Mbuzi mahuluti aina ya

Gala, kulingana na Martin Oyindo, afisa wa mifugo katika kaunti ndogo ya

Voi, sio wapya katika sehemu kame za Taita Taveta

Mbuzi hao ndio maisha yangu na wengine kwa kuwa hatategemea uwepo wa mvua-Elizabeth Lukeleki

kwa kuwa majaribio yake yametoa matokeo bora kuhusu ustahimilivu, uzalishaji na manufaa ya uchumi.

"Mbuzi mahuluti aina ya Gala sio wapya katika eneo hili. Majaribio yetu ya awali yameonyesha kwamba aina hii ni stahimilivu, ina viwango vya juu vya uzalishaji na ina manufaa mengi kwa mkulima," alisema Oyindo.

Kulingana na Oyindo, mbuzi aina Gala wanafaa sana katika maeneo kame na nusu kame ya kaunti hiyo wakizaa mara mbili. Wanakunywa lita moja ya maji kwa siku, wanakula kilo mbili za lishe kwa siku huku wanambuzi wake wakifikisha uzani wa kukoma ndani ya mwaka mmoja na hawastahimili

magonjwa na wadudu. Bw Onyindo kama mtaalamu, anaamini kwamba kutolewa kwa mbuzi hao mahuluti aina ya Gala kwa wakulima wa mashamba madogo kutatua shida ya uhaba wa chakula na kuwezesha jamii ya mashinani katika muundo wa uchumi wa kuanzia chini ambao ni ajenda ya serikali ya kitaifa.

"Ukitazama manufaa ya aina hii ya mbuzi, yana matokeo yaliyohakikishwa ya kukabili njaa na umasikini mkubwa mashinani na yanalandana na ajenda ya serikali ya kitaifa ya kujenga uchumi kuanzia watu wa mapato ya chini," alisema

Oyindo. Naibu Gavana wa kaunti hiyo Christine Saru Kilalo aliyenongoza ujumbe wa kaunti aliomba wakulima wa mashamba madogo kumbatia mpango huo na kutekeleza mbinu bora za kilimo katika hatua ya kutatua uhaba wa chakula, kuimarisha aina ya mbuzi wa eneo hilo na kukabili athari za mabadiliko ya tabia nchi.

“ Virusi havitembei, watu huvisambaza, tukiacha kutembea, virusi vitakufa ”

WIZARA YA MAJI, USAFI NA UNYUNYUN

IDARA YA UNYUNYIZAJI

MNADA WA UMMA

UUZAJI WA BIDHAA ZILIZOHIFADHIWA (ZISIZOTENGENEZEKA, ZILIZOHARIBIKA AU ZA ...)

- 1) Wizara ya Maji, Usafi na Unyunyuzaji kwa kushirikiana na Wakala/Mamlaka za Maendeleo ya Ujenzi wa Maji ipo katika mchakato wa kuondoa maduka yasiyoweza kuhudumiwa, yaliyochakaa, yaliyochakaa au ya ziada.
- 2) Wizara kwa kushirikiana na dalali aliyesajiliwa aliyeteuliwa **MS. PETFRIEND WADALALI WA P.O. BOX 784-00902 KIKUYU** ingependa kujulisha umma kwa ujumla kuhusu mauzo yanayokusudiwa ya bidhaa zilizoordheshwa chini ya msingi wa “kama -ipo-” kwa kuzingatia tarehe na mahali pafuatayo.

Mahali pa Mnada	Mji wa Mnada	Utambulisho	Tarehe ya Mnada
Afisi za Coast Water Works Development Agency	Mombasa	Lot No 001 -028	Ijumaa, 17 Februari 2023
Tana Water Works Development Agency	Nyeri	Lot No 029 -043	Jumatano ,15 Februari 2023
Rift Valley Water Works Development Agency	Nakuru	Lot No 044-071	Ijumaa , 10 Februari 2023
Lake Victoria North Water Works Development Agency	Kakamega	Lot No 072-109	Jumatatu , 13 Februari 202
Maghala ya Chini ya Wizara ya Maji, Usafi na Unyunyuzaji	Nairobi Maji House Head Office Ngong Road-Upper Parking Area	Lot No 110 -125	Jumatano Februari 8, 2023
- 3) Magari yaliyochakaa yanaweza kutazamwa kuanzia tarehe 24 Januari 2023 hadi 7 Februari 2023 katika ofisi zetu za Mamlaka ya Maendeleo ya Ustawi wa Maji nchini kote kuanzia saa 09.00 asubuhi hadi 03.00 jioni
- 4) Maduka mbalimbali yanaweza kutazamwa kuanzia tarehe 24 Januari 2023 hadi 7 Februari 2023 katika ofisi zetu za maji house Nairobi kuanzia 09.00 asubuhi hadi 03.00pm.
- 5) Minada yote huanza saa 10.00 asubuhi

LOT NO.	MAELEZO	QTY	BEI YA CHINI	ENEO
065	GKB 678G	1	3,045	BOMET
066	GKA 713X	1	50,000	
067	GKW 849	1	5,000	
068	GKA 665X	1	5,000	
069	GKB 679G	1	1,500,000	
070	GKB 088R	1	2,500	
071	GKA 437F	1	300,000	

Lake Victoria South Water Works Development Agency (Eneo la Nyanza)				
LOT NO.	MAELEZO	QTY	BEI YA CHINI	ENEO
072	GKA 649X	1	100,000	KISUMU
073	GKG 560	1	400,000	AHERO
074	GKA 717	1	1,500,000	
075	GKL 445	1	250,000	

Lake Victoria North Water Works Development Agency (Eneo la Magharibi)				
LOT NO.	MAELEZO	QTY	BEI YA CHINI	ENEO
076	GKY 675	1	400,000	KAKAMEGA
077	GKZ 830	1	230,000	
078	GKT 437	1	1,000,000	
079	GKG 348	1	200,000	
080	GKA 762A	1	100,000	
081	GKA 167L	1	250,000	
082	GKR 713	1	80,000	
083	GKA 093U	1	1,200,000	
084	GKA 498G	1	60,000	
085	GKZ 688	1	70,000	
086	KAP 943K	1	100,000	BUSIA
087	KAU 975V	1	400,000	
088	GKA 449V	1	500,000	
089	GKA 684X	1	100,000	
090	GKA 952H	1	30,000	BUNGOMA
091	GKA 422G	1	1,500,000	
092	GKA 419G	1	250,000	
093	GKA 456K	1	500,000	
094	GKR 729	1	80,000	
095	GKA 637X	1	100,000	
096	GKA 270F	1	5,000	
097	GK P 631	1	25,000	
098	GKZ 823	1	80,000	
099	GKB 482B	1	150,000	
100	GKZ 825	1	20,000	
101	GK X 920	1	20,000	
102	GKB 311B	1	150,000	KITALA
103	GK U476	1	20,000	
104	GK A 293F	1	15,000	
105	GKY 107	1	15,000	
106	KWX 715	1	10,000	
107	GKB 462 B	1	150,000	
108	GK A 482 K	1	500,000	
109	GKA 780 L	1	400,000	

Mamlaka ya Maendeleo ya Maji ya Pwani (Pwani)				
LOT NO.	MAELEZO	QTY	BEI YA CHINI	ENEO
001	GKH 852	1	5,000	LAMU MAGOGONI PUMPING STATION
002	GKS 196	1	5,000	
003	GKY 966	1	5,000	
004	GKH 852	1	5,000	
005	GKA 997J	1	150,000	MOMBASA WATER HEAD QUARTERS
006	GKV 676	1	50,000	
007	GKS 344	1	100,000	
008	GKY 433	1	50,000	TANA RIVER- NGAO
009	GKR 180	1	5,000	
010	GKA 565L	1	150,000	
011	GKA 168L	1	150,000	
012	GKS 380	1	.50,000	
013	GKY 969	1	150,000	
014	GKA 637 A	1	250,000	
015	GKY 085	1	2,000	
016	GKU 268	1	20,000	
017	GKB 495B	1	2,000	
018	GKA 124H	1	2,000	TAVETA- WUNDANYI T/ WATER SUPPLY
019	GKS 346	1	2,000	
020.	GKY 982	1	30,000	
021.	GKS 170	1	15,000	
022	GKA 903D	1	500,000	
023	GKS 347	1	20,000	
024	GKH 079	1	10,000	
025.	GKU 166	1	30,000	
026.	GKY 973	1	100,000	
027.	GKB 464B	1	2,000	
028.	GKB 433B	1	2,000	
Tana Water Works Development Agency (Eneo la Kati)				
LOT NO.	MAELEZO	QTY	BEI YA CHINI	ENEO
029	GKL 382	1	6,000	MURANGA STATION
030	GKA 731A	1	30,000	KANDARA
031	GKA 240G	1	50,000	SABASABA
032	GKA 980J	1	30,000.	KAMAKWA
033	KAE 673F	1	56,000	

LOT NO.	MAELEZO	QTY	BEI YA CHINI	ENEO
034.	GKL 982	1	120	TETU NYERI STATION
035.	GKZ 399	1	200.000	IGEMBE SOUTH MAUA
036	GKR 287	1	5,000	CHUKA STATION
037	GKU 034	1	7,000	MARIMANTI STATION
038	GKP 057	1	1,000	
039	GKN 621	1	11,000	EMBU STATION
040	KZR 825	1	5,000	
041	GKA 518B	1	72,000	
042	GKA 574A	1	36,000	SIKAGO STATION
043	GKY 708	1	30,000	KIAMBU STATION
Rift Valley Water Works Development Agency (Eneo la Bonde la Ufa)				
LOT NO.	MAELEZO	QTY	BEI YA CHINI	ENEO
044	GKA 787Q	1	400,000	CRWWDA YARD, NAKURU
045	GKR 716	1	40,000	NAKURU COUNTY WATER YARD
046	GKZ 672	1	60,000	
047	GKJ 301	1	10,000	MARIGA SUB-COUNTY WATER OFFICE
048	GKA 011B	1	40,000	
049	GKA 905D	1	300,000	
050	GKA 435F	1	500,000	BARINGO COUNTY WATER OFFICE
051	GKR 179	1	30,000	
052	GKH 385	1	100,000	
053	GKU 424	1	.200,000	KEIYO N/ COUNTY WATER OFFICE
054	GKA 098U	1	400,000	WEST POKOT COUNTY WATER YARD
055	GKA 444F	1	10,000	
056	GKL 360	1	50,000	
057	GKA 439F	1	30,000	MARAKWET WEST WATER OFFICE
058	GKA 450F	1	120,000	CHEPKORIO
059	GKU 297	1	120,000	AMS NYAHURURU
060	GKY 985	1	30,000	NYAHURURU SUB-COUNTY WATER OFFICE
061	GKB 401B	1	10,000	KILIGORIS
062	GKA 529F	1	50,000	
063	GKA 712X	1	2,000	BOMET
064	GKA 630F	1	10,000	

Funika mdomo unapopiga chafya

Nawa mikono na sabuni/Sanitaiza

Jitenge na walio na virusi

Usiguse macho, pua au mdomo na mikono michafu

Pika nyama na mayai ziive. Usile chakula kibichi

Hakikisha maeneo yote ni safi

UZUIAJI
JANUARI 24, 2023

MATANGAZO | 9

YIZAJI

ZIADA)

Ministry of Water, Sanitation & Irrigation Nairobi Maji Headquarter Basement Stores – Assorted Stores

LOT NO.	MAELEZO	QTY	BEI YA CHINI	ENE
10	MASHINE ZEE ZA FOTOKOPI	9	3,000 EACH	NAIROBI
11	PRINTA KONGWE	58	1,000 EACH	
12	CPU KONGWE	37	45 EACH	
13	VIWAMBO VIKONGWE	25	100 EACH	
14	MASHINE ZA KUFUNGA	3	250 EACH	
15	FAKSI KONGWE	2	100 EACH	
16	SKANA KONGWE	7	500 EACH	
17	UPS KONGWE	37	50 EACH	
18	TAIPURETA KONGWE	3	500 EACH	
19	ENE LA KUHIFADHIA MAJI	3	500 EACH	
20	KIBODI (KEYBOARD)	12	50 EACH	
21	MASHINE ZA KUCHUA	3	200 EACH	
22	MILANGO MIKONGWE	231	500 EACH	
23	MILANGO YENYE VIOO	204	450 EACH	
24	SOFA SET KONGWE	10	500 PER SEAT	
25	VITI VYA OFISI VILIVYOVUNJIKA	45	200 EACH	

UAMUZI WA AFISA WA UHASIBU

Idara ya Unyunyizaji

Afisa Mhasibu

Tarehe

asharti ya Uuzaji

DVD iliyo na maelezo ya kina inaweza kupatikana kutoka kwa Wizara ya Maji, Usafi na Unyunyizaji na Chumba cha Unyunyizaji namba 118 baada ya malipo ya ada isiyoweza kurejeshwa ya Ksh 1,000 (Eflu moja) kwa ofisi ya pesa kwenye ghorofa ya chini kwa hundi za mabenki pekee na kupata risiti rasmi.

Wazabuni wote wanaovutiwa wanaweza kupata nambari ya zabuni kutoka kwa dalali (Nambari za simu za dalali wa Petfriend: 0725 591 984/0722639119)

Wazabuni wote wanaovutiwa wanaweza kutazama magari katika vituo mbalimbali kama ilivyoonyeshwa kwenye orodha ya DVD

Wazabuni walio na nia wanatakiwa kulipa amana inayoweza kurejeshwa ya ksh 50,000(elfu hamsini) ili kupata nambari ya zabuni ya gari lililo-chakaa na Shilingi za Kenya 10,000 (Eflu Kumi) kwa maduka mbalimbali.

SHARTI YA HAKUNA KUOMBA ZABUNI BILA NAMBARI YA ZABUNI

Amana itachukuliwa kama sehemu ya malipo kwa wazabuni waliofaulu

Magari yanauzwa kama yalivyo na yanauzwa kwa bei ya akiba inayokubalika.

Mzabuni aliyefanikiwa lazima alipe amana ya 25% ya bei ya ununuzi kwa kuanguka kwa nyundo

Magari yaliyonunuliwa lazima yakusanywe kutoka katika yadi husika ndani ya siku 21 bila ya kuhifadhi itatozwa ksh.1,000 (elfu moja) kwa siku.

Mzabuni aliyefanikiwa atalipa gharama zote, ushuru unaotumika na kodi zinazohusiana na uhamisho wa gari lililonunuliwa.

Wazabuni ambao hawajafanikiwa watarejeshwa amana za zabuni baada ya kuwasilisha risiti halisi ndani ya muda unaokubalika baada ya mnada.

Wizara ya Maji, Usafi wa Mazingira na Unyunyizaji na dalali aliyeteuliwa wanayo haki ya kukataa zabuni zote chini ya bei iliyowekwa

MWALIKO WA ZABUNI

MWALIKO WA ZABUNI

NO	NAMBA YA ZABUNI	MAELEZO	UHITIMU	TAREHE YA KU-FUNGA
1	KGND-102-2022	Zabuni ya Upanuzi wa Mtandao wa Eneo la Karibu na Uboreshaji wa Kebo Iliyoundwa katika Olkaria. Kutakuwa na ziara ya lazima kama ilivyoeleza katika Hati ya Zabuni.	Biashara ya Vijana	20 Desemba 2022 saa 10:00 asubuhi
2	KGND-103-2022	Zabuni ya Usambazaji wa Mifumo ya Kudhibiti Misisimko ya Dijitali kwa Visima vya Jotoardhi.	Biashara ya Wanawake	20 Desemba 2022 saa 10:00 asubuhi
3	KGND-104-2022	Zabuni ya Usambazaji wa Vifaa vya Kisayansi.	Biashara ya Walemvu	20 Desemba 2022 saa 2:00 asubuhi
4	KGND-105-2022	Zabuni ya Usambazaji wa Vifaa vya Amilifu-Seismic.	Makandarasi Wananchi	20 Desemba 2022 saa 2:00 asubuhi
5	KGND-106-2022	Zabuni ya Usambazaji wa Vifaa vya Tomografia ya Kustahimili Umeme Imekamilika na Vifaa.	Makandarasi Wananchi	21 Desemba 2022 saa 10:00 asubuhi
6	KGND-107-2022	Zabuni ya Usambazaji wa Vichujio vya Mchanga wa Shinikizo na Vifaa	Makandarasi Wananchi	21 Desemba 2022 saa 10:00 asubuhi
7	KGND-108-2022	Zabuni ya Usambazaji wa Lori la Saruji la Pampu Mbili, Kitengo cha Kuchanganya Saruji na Silos, Vifinyisho na Hosi za Kuweka Saruji, na Kibeba Saruji cha Tani 15 kwa Wingi.	Makandarasi Wananchi	21 Desemba 2022 saa 2:00 mchana
8	KGND-109-2022	Zabuni ya Usambazaji wa Vifaa vya Kufuatilia Presha	Makandarasi Wananchi	21 Desemba 2022 saa 2:00 mchana
9	KGND-110-2022	Zabuni ya Usambazaji wa Vipuri vya N370 Drilling Rig.	Makandarasi Wananchi	22 Desemba 2022 saa 10:00 asubuhi
10	KGND-111-2022	Zabuni ya Usambazaji wa Compressor Air kwa N370 Drilling Rig.	Makandarasi Wananchi	22 Desemba 2022 saa 10:00 asubuhi
11	KGND-112-2022	Zabuni ya Usambazaji wa Mfumo wa Kuchuja Mafuta Wingi kwa Njia ya Kuchimba Visima ya N370.	Makandarasi Wananchi	22 Desemba 2022 saa 2:00 asubuhi
12	KGND-113-2022	Zabuni ya Usambazaji wa sumakuumeme ya Muda mfupi (TEM) Imejazwa na Vifaa.	Makandarasi Wananchi	Januari 5, 2023 saa 10:00 asubuhi
13	KGND-114-2022	Zabuni ya Usambazaji wa Magnetotelluric (MT) Imekamilika na Vifaa.	Makandarasi Wananchi	Januari 5, 2023 saa 10:00 asubuhi
14	KGND-115-2022	Zabuni ya Usambazaji wa Vifaa vya Mitetemo midogo.	Makandarasi Wananchi	Januari 5, 2023 saa 2:00 asubuhi
15	KGND-116-2022	Zabuni ya Usambazaji wa Sabuni ya Kuchimba Visima	Makandarasi Wananchi	Januari 5, 2023 saa 2:00 asubuhi
16	KGND-117-2022	Zabuni ya Usambazaji na Kuidhinisha Seti ya Majaribio ya Msingi ya Sindano	Makandarasi Wananchi	Januari 5, 2023 saa 2:00 asubuhi
17	KGND-118-2022	Zabuni ya Usambazaji wa Vipuri Mbalimbali vya Kiwanda cha Umeme cha Olkaria V.	Wazi Kimataifal	Januari 5, 2023 saa 11:00 asubuhi
18	KGND-119-2022	Zabuni ya Usambazaji wa Vifuko vya Chuma na Vifaa vya Kuweka Saruji vya Kamba na Ndani, Viungio vya Kuweka Saruji Kimiminika	Wazi Kimataifal	Januari 6, 2023 saa 10:00 asubuhi
19	KGND-HYD-046-2022	Zabuni ya Usambazaji wa Usalama wa Umeme na Utaalam Nyingine Vifaa vya Kinga kwa Mkoa wa Mashariki	Biashara ya Vijana	Januari 5, 2023 saa 2:00 asubuhi
20	KGND-HYD-047-2022	Zabuni ya Ukarabati wa Kiwanda cha Maji cha Gitaru. Kutakuwa na Ziara ya Lazima ya Tovuti tarehe 14 Desemba, 2022 katika Kituo cha Umeme cha Gitaru kuanzia saa 10.00 asubuhi.	Biashara ya Vijana	Januari 6, 2023 saa 10:00 asubuhi
21	KGND-CW-011-2022	Zabuni ya Usambazaji wa Waya za Kupeperusha za Enamel za Shaba kwa Warsha ya Kati ya Uhandisi.	Makandarasi Wananchi	Januari 6, 2023 saa 10:00 asubuhi

Makampuni yanayovutiwa yanaweza kupata maelezo zaidi kutoka kwa ofisi ya **Meneja Mkuu, Mfumo wa Usambazaji, Simu: (254) (020) 3666230**, Barua pepe: tenders@kengen.co.ke katika siku za kawaida za kazi kuanzia tarehe ya tangazo. Hati za zabuni zinaweza kukusanywa baada ya malipo ya ada isiyoweza kurejeshwa ya KShs.1, 000.00 kulipwa pesa taslimu au kupitia hundi ya benki katika ofisi yoyote ya fedha ya KenGen. Hati hii pia inaweza kutazamwa na kupakuliwa kutoka kwa tovuti www.kengen.co.ke na kwenye E-procurement <https://eprocurement.kengen.co.ke:50001/irj/portal>.

Wazabuni wanashauriwa kurejelea tovuti na ununuzi wa kielektroniki mara kwa mara kwa maelezo yoyote ya ziada / ufafanuzi/nyongeza. Nakala zilizopakuliwa ni BURE.

KUWASILISHA ZABUNI

- Nyaraka za zabuni lazima ziwasilishwe mtandaoni kupitia tovuti ya KenGen E-Procurement inayopakuliwa kwenye tovuti ya KenGen. (www.kengen.co.ke)
- Wazabuni wanaovutiwa na zabuni hii LAZIMA wahakikishe kuwa wamesajiliwa katika Tovuti ya Ununuzi wa Kielektroniki. Tafadhali hakikisha kufuata yafuatayo;
  - Kwa wazabuni wanaojilika kwa mara ya kwanza hakikisha Kisanduku tiki cha "Ununuzi wa Umma" kimetiwa tiki ili maelezo ya kuingia yatumwe kwa wasambazaji kiotoma tiki.
  - Hati zote Lazima zipakiwe kwa Mfumo wa SRM kupitia <https://eprocurement.kengen.co.ke:50001/irj/portal> inapatikana katika www.kengen.co.ke
  - Bei zitakazowekwa chini ya kipengee cha RFX zitakuwa sawa na bei katika ratiba ya bei. Kumbuka; Mzabuni am baye amewasilisha zabuni zao na anayetaka kuzirekebisha zaidi hawapaswi kubofya ONDOA bali bonyeza BONYEZA ili kuwawezesha kurekebisha majibu yao ya zabuni na kufanya mabadiliko yanayofaa.

Wazabuni wanaohitaji usaidizi wa aina yoyote kuhusu jinsi ya kutoa zabuni kupitia mfumo wanashauriwa kupakua mwongozo kutoka kwa tovuti au wanaweza kuwasiliana na eprocurement@kengen.co.ke Usalama Halisi wa Zabuni pale inapotumika katika fomu na kiasi kilichobainishwa na lazima kiwasilishwe katika bahasha iliyofungwa wazi iliyoandikwa nambari ya zabuni na maelezo ya zabuni kabla ya tarehe ya kufungwa kwa anwani ifuatayo:

Meneja Mkuu, Mfumo wa Usambazaji, Kampuni ya Kuzalisha Umeme Kenya PLC, Orofa ya 9, KenGen Pension Plaza II, Barabara ya Kolobot, Parklands, P.O. Box 47936, 00100 NAIROBI.

Kumbuka: **Usalama Asili wa Zabuni** unapaswa kuwekwa kwenye sanduku la zabuni lililo kwenye Orofa ya Chini katika KenGen, jengo la RBS kabla ya tarehe ya mwisho ya kuwasilisha. Zabuni zitafunguliwa mtandaoni punde tu baada ya muda wa kufunga mbele ya wawakilishi wa wagombeaji watakoama kuhudhuria katika KenGen Pension Plaza II, chumba cha ufunguzi wa Zabuni, Orofa ya 6.

N/B: KenGen inazingatia viwango vya juu vya uadilifu katika shughuli zake za biashara. Ripoti tabia yoyote isiyoyote ya kimaadili mara moja kwa huduma iliyotolewa bila kutambulisha jina.

- Piga Simu Bila Malipo: 0800722626
- Faksi Bila Malipo: 00800 007788
- Barua pepe: kengen@tip-offs.com
- Tovuti: www.tip-offs.com

MENEJA MKUU, MFUMO WA USAMBAZAJI

“Virusi havitembei, watu huvisambaza, tukiacha kutembea, virusi vitakufa”

Egerton yakuza aina ya mimea inayotoa mavuno kukabili mabadiliko ya tabia nchi

NA JANE NGUGI (KNA)

Chuo Kikuu cha Egerton kwa ushirikiano na wadau wa kibinafsi na umma kimevumbua aina ya mimea inayotoa mavuno mengi na inayostahimili ukame na maradhi huku kikiendeleza juhudi za kuwafunza wakulima wakumbatie mbinu za kukabiliana na mabadiliko ya tabia nchi.

Miongoni mwa aina zinazotoa ma-

vuno mengi na kustahimili ukame zilizoruhusiwa sokoni na taasisi hiyo ni pamoja na Egerton Mbaazi M1, Mbaazi M2 Mbaazi 3 na Mbaazi M4), aina mpya 29 za mhongo, aina mpya za maharagwe za Tasha, Ciankui na Chelalang ambazo zinastahili kwa maeneo yenye joto na mbegu za njugu aina ya Nyota na Mwangaza.

Zingine ni aina mpya za mtama za EUS130, EUS1, EU-SS-10 na EU-SS-11 na mbaazi (Saina ka1).

Mkurugenzi wa Bustani ya Kilimo - Sayansi wa Chuo Kikuu cha Egerton Profesa Paul Kimurto alisema kwamba kutokana na mabadiliko ya tabia nchi, wadudu na maradhi ambayo hayakuwa au yaliyokuwa nadra yanaongezeka na kuathiri mavuno na kusababisha wakulima hasara. Profesa Kimurto alisema kwamba kutokana na hali ya mabadiliko ya tabia nchi inayoshuhudiwa, Chuo Kikuu hicho na washirika wake, kimejita-

hidi kufanya utafiti na kupata aina zinazoweza kuzoea athari za hali ya anga.

“Mabadiliko ya Tabia nchi yamekuwa tisho kwa utoshelevu wa chakula kote ulimwenguni. Athari zake zinajumuisha mvua isiyotabirika, na kupelekea mavuno kupungua na kuongezeka kwa gharama ya uzalishaji. Tukikosa kusaidia wakulima wetu kukumbatia kilimo kinachostahimili mabadiliko ya tabia nchi, uzalishaji utaendelea kupungua, na kusababisha mapato kupungua, watu kukosa kazi na njaa,” alieleza.

Kwa kufanya utafiti na kukuza mbevu zinazostahimili mabadiliko ya

tabia nchi, Chuo Kikuu cha Egerton kimekuwa kikishirikiana na Taasisi ya Kimataifa ya Utafiti wa Mimea kwa Maeneo Kame ya Kitropiki (ICRISAT), Shirika la Kukagua Ubora wa Mimea (Kephis), Mradi wa Utafiti wa Jamii (CARP+) na Shirika la Utafiti wa Kilimo na Ufugaji Kenya (KALRO).

Mashirika mengine ni Kituo cha Usimamizi wa Ubora katika Kilimo na Kilimobiashara Endelevu (CE-SAAM), kampuni ya East African Breweries Limited (EABL), Shirika la Ukanda la Kujenga Uwezo wa Vituo Vikuu katika Kilimo (RUFORUM), na Wakfu wa MasterCard na Alliance for a Green Revolution in Africa (Agra).

SHIRIKA LA RELI KENYA

TANGAZO LA ZABUNI

Shirika la Reli Kenya (KR) linakaribisha maombi kutoka kwa Watoa Huduma kwa zabuni kama ifuatavyo:-

No.	NAMBA YA ZABUNI	MAELEZO YA ZABUNI	DHAMANA	UHITIMU	KUFUNGA/WAKATI
1	KR/SCM/055/2022-2023	Ununuzi wa Seva za SAP	1,000.00	Wazi	2 Februari, 2023, saa 10.00 asubuhi
2	KR/SCM/060/2022-2023	Utoaji wa Usafiri wa Ndege, Huduma za Tiketi (Mkataba wa Mfumo)	1,000.00	Kundi Maalum (Wanawake)	2 Februari, 2023, saa 2.00 mchana
3	KR/SCM/056/2022-2023	Mapendekezo ya Ujenzi wa Nyumba za Wafanyakazi, Lango na Lango la Nyumba, Kazi za Nje na Huduma katika Magereza ya Voi	1,000.00	Wazi	Februari 15, 2023, saa 10.00 asubuhi
4	KR/SCM/058/2022-2023	Utoaji wa Usafishaji, Mapipa, Ufukizaji, Ukusanyaji na Huduma za Utupaji taka kwa Vituo vya Wasafiri, Treni za Abiria na DMU, Treni za Abiria za Safari za Kisumu na Nanyuki.	1,000.00	Kundi Maalum (Wanawake)	Februari 15, 2023, saa 10.00 asubuhi
5	KR/SCM/039/2022-2023	Mapendekezo ya Ujenzi wa Maabara ya Kisasa Pacha na Kazi Zilizounganishwa katika Shule ya Sekondari ya Olasiti	1,000.00	Wazi	Februari 16, 2023, saa 10.00 asubuhi
6	KR/SCM/057/2022-2023	Ujenzi Unaopendekezwa wa jengo la ofisi, nyumba za wafanyakazi na Kazi Zilizounganishwa za Nje katika Huduma za Misitua ya Kenya (KFS) Kibwezi	1,000.00	Wazi	Februari 16, 2023, saa 2.00 mchana
7	KR/SCM/059/2022-2023	Usambazaji, Uwekaji, Ufungaji na Uagizo wa Daraja la Upimaji Malaba	1,000.00	Wazi	Februari 17, 2023, saa 10.00 asubuhi
8	KR/SCM/030/2022-2023	Ugavi na Uwasilishaji wa Vifaa vya Kutengeneza Mada- raja ya SGR na Milima	1,000.00	Wazi	Februari 17, 2023, saa 2.00 mchana

Wagombea wanahimizwa kusoma Hati ya Zabuni kutoka kwa Tovuti ya KR: www.krc.co.ke, na Tovuti ya PPIP: www.tender.go.ke au kutoka kwa ofisi ya Meneja Mkuu - SCM, Makao Makuu ya Kenya Railways Block B, Ghorofa ya chini, Nairobi kabla ya kununua.

Wazabuni wanaovutiwa wanaweza kupata Hati za Zabuni kutoka kwa ofisi ya Meneja Mkuu - SCM, Makao Makuu ya Shirika la Reli la Kenya, Block B, Orofa ya Chini baada ya kulipa ada isiyorejeshwa ya Kshs.1,000.00 au kupakua hati hiyo kutoka kwa tovuti ya KR na PPIP **BILA MALIPO**. Wazabuni wanaopakua Hati ya Zabuni lazima wasajili nia yao mara moja kwa kutuma barua pepe kwa procure@krc.co.ke ikieleza majina yao, barua pepe, anwani ya posta & simu na maelezo ya zabuni.

Nyaraka za Zabuni Zilizojazwa (zinazoambatana na Usalama wa Zabuni kwa kiasi na fomu iliyoainishwa kwenye hati ya zabuni) katika bahasha zilizofungwa wazi lazima ziveke alama ya **“Nambari ya Zabuni na Maelezo ya Zabuni: na zitaelekezwa kwa:-**

Mkurugenzi Mkuu
Shirika la Reli la Kenya
P.O. Box 30121-00100
Nairobi

na ziwekwe kwenye Sanduku la Zabuni lililo katika Eneo la Mapokezi, Orofa ya Chini, Makao Makuu ya Shirika la Reli la Kenya, Kitalu C kabla ya tarehe na saa ya kufunga. Zabuni zitafunguliwa chini ya uwepo wa wawakilishi wa wazabuni watakoamua kuhudhuria katika Makao Makuu ya Shirika la Reli la Kenya.

MKURUGENZI MKUU

NATIONAL SOCIAL SECURITY FUND

VACANCIES

REGIONAL MANAGER (GRADE 4) – (2 Vacancies)

The Fund is an organisation with service delivery points spread across the country and is seeking to enhance its capacity of its human resource to achieve its obligations of service delivery to all Kenyans.

The Fund therefore seeks to recruit result oriented professionals with the drive, vision, passion and enthusiasm to serve in a highly challenging environment with targets and deadlines in its field operations.

JOB PURPOSE:

Reporting to the Manager, Registration and Collection, the successful candidates will be the overall overseer and coordinator of the Branch network within a particular Region. The job holder will oversee the work of Branch Managers in the region to ensure compliance.

DUTIES AND RESPONSIBILITIES:

- Oversees branch compliance activities, monitors and evaluates branch performance;
- Collects and collates branch periodic reports;
- Schedules and attends compliance visits to branch within the Region's jurisdiction;
- Plans, organizes and implements Regional meetings for performance review, marketing, employers, relationship management, and staff meeting;
- Sets and cascades performance targets to the Branches to enable the Fund meet her corporate strategic objectives;
- Coordinates budget planning, preparation and implementation for the regional office and across the respective Region;
- Develops and implement strategies, initiatives and innovations for business growth across the Region;
- Organizes and conducts stakeholder's meetings/ open days for compliance and member education;
- Ensures safe custody of Fund assets throughout the Region;
- Oversees compliance activities such as prosecution, member education drives within the Region; and
- Any other duties that may be assigned.

QUALIFICATIONS:

- Master's Degree in Social Science or Business Administration or Law or Public Relations or Marketing or its equivalent from a recognized Institution;
- Bachelor's Degree in Social Science or Business Administration or Law or Public Relations or Marketing or its equivalent from a recognized Institution;
- Twelve (12) years' work experience three (3) years of which should be in a senior management position;
- Corporate Governance/Leadership Course;
- Proficiency in Computer Applications;
- Fulfilled requirements of Chapter Six of the Constitution.

COMPETENCIES:

- Ability to build and work through teams
- Interpersonal skills
- Communication skills

Applications should be accompanied with Curriculum Vitae, copies of certificates and testimonials and should be addressed to:

The Managing Trustee
National Social Security Fund
NSSF Building, Block A, 3rd Floor
P.O. Box 30599-00100
NAIROBI

Interested candidates should send their applications by email to the address below:

Email: managingtrusteerrecruitment@nssfkenya.co.ke and deliver hard copy applications to **The Managing Trustee's Office, Block A, Western Wing, 3rd Floor.**

All applications must be received by **10th February, 2023.**

NSSF IS AN EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER AND PERSONS LIVING WITH DISABILITIES ARE ENCOURAGED TO APPLY.

DIAL *303# FOR NSSF SERVICES

Tel: 020 2729911 / 2710552 Toll-Free Line: 0800 2212744

Cell Phone: 0709 583 000 / 0730 882 000

Email: info@nssfkenya.co.ke

NSSF Kenya NSSF_KE

Website: www.nssf.or.ke

Funika mdomo unapopiga chafya

Nawa mikono na sabuni/Sanitaiza

Jitenge na walio na virusi

Usiguse macho, pua au mdomo na mikono michafu

Pika nyama na mayai ziive. Usile chakula kibichi

Hakikisha maeneo yote ni safi

UZUIAJI
JANUARI 24, 2023

MATANGAZO | 11

Wanasayansi waelezea hofu viwango vya maji ziwani vikihatarisha flamingo

NA JANE NGUGI (KNA)

Wanasayansi wameeleza wasiwasi wao kuhusu kupanda kwa viwango, mabadiliko ya tabia nchi na uharibifu wa mazingira ambazo zinafukuza Flamingo kutoka maziwa ya Rift Valley na kuwaweka kwenye hatari ya kuangamia.

Wataalamu wa ndege na watunzaji pia wanaongeza kuwa, ingawa nchi kadhaa za Afrika Mashariki zimetia saini mikataba ya kimataifa kuhusu ulinzi wa ndege wa kuhama hama kama sehemu ya juhudi za kuokoa Flamingo wanaoendeleza utalii kando na kulinda mazingira, vitisho kutoka kwa binadamu kama vile

uchafuzi wa maeneo ya maji kumezidisha hali ambayo tayari ni mbaya ya ndege hao.

Kulingana na Mtafiti Mkuu wa Shirika la Kutunza Wanyama Pori Kenya (KWS) Bw Joseph Edebe, kuongezeka kwa maji katika Ziwa

Nakuru na Bogoria kumeharibu maeneo

makubwa ya makazi ya ndege hao na kuwafanya kupungua.

Alisema kwamba hali isiyotabirika ya hewa imevuruga msimu wa uhamaji wa

Flamingo kutoka Tanzania kuingia Kenya, na akaongeza kuwa kuzuia uchafuzi wa ziwa na kuhamasisha umma ni muhimu katika kutia nguvu ulinzi

wa ndege hao wa kuhama.

Bw Edebe alieleza kwamba kuongezeka kwa viwango vya maji kumezunguza alikali katika maziwa hayo na kutokana na hayo, kudhoofisha uwezo wa kuwa na mwani ya kijani bluu ambayo Flamingo hula.

Miezi ya Januari na Julai kila mwaka, KWS, Makavazi ya Kitaifa Kenya, Kenya Wildlife Nature Kenya, Site Support Groups na wahudumu wa kujitolea huwa zinashirikiana kuhesabu ndege wanaoishi kwenye maji.

Kati ya 2008 na 2015, takwimu kutoka sensa hiyo, hasa katika maziwa ya Nakuru na Bogoria, zilithibitisha kwamba kupungua kwa flamingo wadogo huku idadi ya wale wakubwa ikibaki kuwa thabiti.

Flamingo wadogo huwa wanategemea mwani ya kijani bluu kama chakula, huku wale wakubwa wakila aina tofauti ya chakula ndani ya maziwa hayo ya alikali. Mnamo 2010, zaidi ya flamingo wadogo 1 milioni walihesabiwa katika sensa ya ndege wa majini lakini mwaka wa 2014, ni 5,000 waliohesabiwa," inaeleza ripoti hiyo.

Mwaka wa 2017, ripoti ya Hali ya Maeneo Muhimu ya Mazingira ilionyesha kuwa

Mnamo 2010, zaidi ya flamingo milioni walirekodiwa kupungua katika hesabu iliyofanywa" - Ripoti

hali ya jumula ya maeneo hayo, yanayojumuisha maeneo ya Flamingo kuzaa, hayako katika hali sawa. Maziwa Nakuru na Bogoria yalikuwa miongoni maeneo 38 yaliyorekodi hali mbaya wakati wa kipindi cha ufuatiliaji.

Bw Edebe aliongeza kuwa "Flamingo hawajazoea kuingia katika maji mengi na maji katika maziwa hayo yanapoongezeka, wanahamia kusikokuwa na maji mengi, ambako wakati mwingine kuna vichaka, au kutafuta maeneo mengine."

Mnamo 2021, mamia ya Flamingo walinaswa na gugu la Mathenge linalomea katika fuo za Ziwa Bogoria. Idadi ya Flamingo katika Ziwa hilo wakati huo ilikadiriwa kuwa 300,000.

Mtafiti mkuu huyo alisema kwamba, "Chakula cha Flamingo humeka katika maji cha chumvi na hii ndiyo sababu wanaishi katika maeneo yanayofanana.

SHIRIKA LA UTAFTI WA KILIMO NA MIFUGO KENYA

MWALIKO WA ZABUNI

Jina la Mradi:	MRADI WA KILIMO CHA HEWA SAFI KENYA
Mkopo Namba :	P154784

1	Namba ya Zabuni	KALRO/KCSAP/NCB/007/2022-2023
	Kichwa cha Zabuni	Ugavi, Usanikishaji na Usanidi wa Programu Kubwa ya Miundombinu ya Data
	Namba	KE-KALRO-309322-GO-RFB

1. Wizara ya Kilimo, Mifugo, Uvuvi na Mashirika limepokea ufadhili kutoka kwa Benki ya Dunia kugharamia ya Mradi wa Kilimo cha Hewa Safi Kenya, na inakusudia kutumia sehemu ya mapato kwa malipo chini ya kandarasi ya Ugavi, Uwekaji na Uthibitaji wa Programu Kubwa ya Miundombinu ya Data
2. Shirika la Utafiti wa Kilimo na Mifugo Kenya (KALRO) sasa linakaribisha zabuni zilizotivwa muhuri kutoka kwa wazabuni wanaostahiki kutoa huduma zilizoonyeshwa hapo juu kupitia taratibu za Kitaifa za Ushindani wa Zabuni kama ilivyoinishwa katika Miongozo ya Benki ya Dunia: Ununuzi wa Bidhaa, Kazi na Huduma Zisizo za Ushauri chini ya IBRD. Mikopo na Mikopo na Misaada ya IDA na Wakopaji wa Benki ya Dunia ya Januari 2011, iliyorekebisha Julai 2014. Tangazo hili liko wazi kwa wazabuni wote wanaostahiki kama ilivyofafanuliwa katika Miongozo ya Ununuzi. Aidha, tafadhali rejenea aya ya 1.6 na 1.7 inayoweza sera ya Benki ya Dunia kuhusu mgongano wa maslahi.
4. Wazabuni wastahiki wanaweza kupata maelezo zaidi kutoka Shirika la Utafiti wa Kilimo na Mifugo Kenya, katika ofisi ya Mkurugenzi, Usimamizi wa Mfumo wa Ugavi, chumba namba 151, na kukagua hati ya zabuni au barua pepe tenders@kalro.org.
5. Hati kamili ya zabuni inaweza kupatikana kwa wazabuni wanaoivutwa baada ya malipo ya ada isiyorejeshwa ya Shilingi 1,000 ya Kenya taslimu au hundi ya benki inayolipwa kwa Mkurugenzi Mkuu, KALRO. Hati ya zabuni pia inaweza kupatikana bila malipo kutoka kwa tovuti ya KALRO www.kalro.org au Tovuti ya Hazina ya Kitaifa suppliers@treasury.go.ke. Wale wanaopakua hati na kukusudia kuwasilisha zabuni wanatakiwa kusajili maelezo yao kwa Mkurugenzi, Menejimenti ya Ugavi ili waweze kupata ufafanuzi na nyongeza.
6. Zabuni zilizofungwa zinapaswa kushughulikiwa kwa;

Mkurugenzi Mkuu
Shirika la Utafiti wa Kilimo na Mifugo la Kenya
P O Box 57811-00200 Nairobi

Au iwekwe kwenye sanduku la zabuni kwenye eneo la mapokezi la Makao Makuu ya KALRO, ili ipokelewe kabla au Tarehe 21 Februari 2023 saa 11.00 asubuhi. Zabuni zitafunguliwa mara baada ya hapo mbele ya wawakilishi wa wazabuni watakaomua kuhudhuria.

Stevens Musewe
Kwa; Mkurugenzi Mkuu

WIZARA YA KILIMO NA USTAWI WA MIFUGO
IDARA YA USTAWI WA MIFUGO

MRADI WA UZAJI WA MIFUGO KENYA (KeLCoP)

NAFASI

Kenya Livestock Commercialization Project (KeLCoP) ni mradi wa miaka sita unaofadhiliwa kwa pamoja na Serikali ya Kenya (GoK) na International Fund for Agricultural Development (IFAD) pamoja na jamii zitakazonufaika. Mkataba wa ufadhili ulianza kutekelezwa mnamo Machi 31, 2021. Mradi huo unatarajiwa kumalizika Machi 31, 2027 huku tarehe ya mwisho ya ufadhili ikiwa ni Septemba 30, 2027. Lengo Kuu la Mradi ni kuchangia kwa ajenda ya serikali ya kuleta mageuzi katika sekta ya kilimo ya kuongeza mapato ya wakulima, chakula na uendeleu wa lishe bora ilhali lengo la ustawi wa mradi ni kuongeza mapato ya familia maskini 110,000 za jamii za wafugaji, hasa vijana na akina mama, kwa mazingira yafaayo, katika maeneo maalumu ya mradi katika kaunti 10 zinazoshiriki. Kaunti hizo zinazoshiriki ni Busia, Bungoma, Kakamega, Siaya, Nakuru, Trans Nzoia, Elgeyo Marakwet, Baringo Marsabit na Samburu. Mradi unatarajiwa kunufaisha moja kwa moja familia 110,000 zikiwa na jumla ya watu 495,000. Kati ya jumla ya wale watakaonufaika moja kwa moja, akina mama watakaonufaika ni asilimia 54 huku asilimia 30 wakiwa vijana. Isitoshe, wale watakaonufaika moja kwa moja na mpango wa lishe bora ni pamoja na asilimia 30 ya jumla ya familia.

Idara ya Ustawi wa Mifugo ingependa kuwaajiri wahudumukwa nafasi zifuatazo katika Kenya Livestock Commercialization Project (KeLCoP): Msaidizi wa Teknolojia ya Mawasiliano (ICT), Katibu, Tarishi na Dereva wa Gari. Afisi zitakuwa katika Project Management and Coordination Unit (PMCU), Nakuru.

Maelezo kamili kuhusu nafasi ya kazi, majukumu na wajibu, mahitaji ya kuhitimu kwa nafasi zilizotangazwa yanaweza kupatikanakutoka kwa Tovuti ya Mradi www.kelcop.or.ke na Mtandao wa Wizara : www.kilimo.go.ke. Waliohitimu na wangependa kushiriki wanaweza kutuma maombi yao kwa anwani iliyopo hapa chini au kuwasilisha katika Kilimo House, 2nd Floor, Room 219 mnamo au kabla ya Jumatatu, Februari 16, 2023 saa 11:00 jioni saa za Afrika Mashariki, na kutaja nambari ya marejeleo ya nafasi uliyotuma maombi kwenye barua na bahasha.

Maombi yatakayotumwa kuchelewa pamoja na kwa njia ya kielektroniki hayatakubaliwa.

The Principal Secretary
State Department for Livestock Development,
Kilimo House, Cathedral Road,
P.O Box 34188-00100,
Nairobi, Kenya

Serikali kujenga maeneo ya kuandaa samaki na masoko pwani ya Kenya

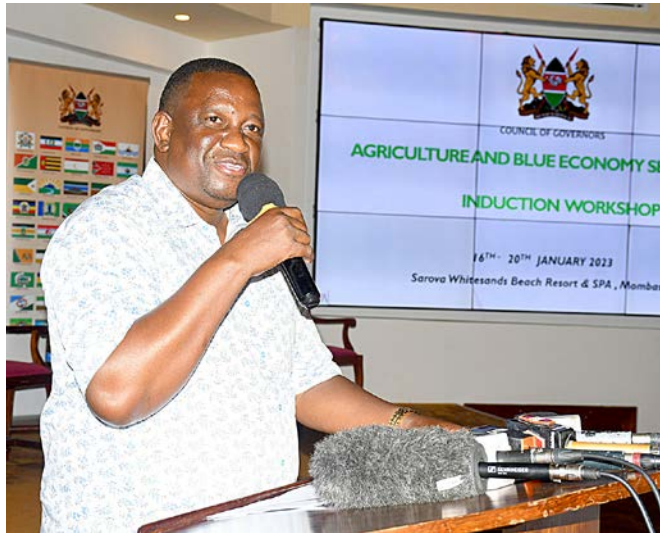
NA FATUMA SAID (KNA)

Serikali itajenga maeneo ya kushughulikia samaki na masoko kwenye ufuo wa pwani ya Kenya kutoa mifumo ya baridi ya uhifadhi, kushughulikia na kutayarisha samaki kwa uongezaji thamani.

Waziri wa Madini, Uchumi wa Baharini, Salim Mvurya alisema kwamba wizara yake, kwa ushirikiano na serikali za kaunti katika ukanda wa Pwani, imetambua maeneo kadhaa kwenye ufuo wa pwani kuhakikisha wavuvi wanashiriki katika uongezaji thamani wa msingi wa samaki wanaovua kila siku.

Kwa mukhtadha huu, waziri alialika sekta ya kibinafsi kushirikiana katika kuanzishwa kwa mifumo ya baridi ya uhifadhi samaki na masoko ili kusaidia wavuvi katika ukanda wa Pwani.

Akizungumza wakati wa mafunzo kwa mawaziri wa serikali za kaunti na Maafisa Wakuu wanaosimamia Kilimo, Ufugaji na Uvuvi kutoka kaunti zote 47 katika hoteli ya Sarova Whitesands Beach Resort, Mombasa, Mvurya alisema kwamba Uchumi wa

Waziri wa Madini, Uchumi wa Baharini, Salim Mvurya ahutubia kwenye kongamano katika Sarova Whitesands Hotel, Mombasa. PHOTO: ANDREW HINGA

Baharini unatoa nafasi nyingi za kuongeza uzalishaji wa chakula na mapato na hivyo basi kuhakikisha utoshelevu wa chakula.

Dhamira ya mpango huo wa mafunzo ni kuwahamisha mawaziri wa kaunti na maafisa wakuu kuhusu masuala muhimu na ibuka katika sekta ya kilimo na pia majukumu yao ili kuimarisha utoaji

wa huduma katika kaunti zote 47.

Warsha hiyo ilisisitiza haja ya maafisa hao wa kaunti kupatia kipaumbele miradi na mipango inayoinua uchumi wa baharini na mbinu za kilimo zinazolinda mazingira kwa manufaa ya kizazi cha sasa na vijavyo.

Mvurya alifichua kwamba wizara yake imenunua mashua

tatu kwa gharama ya Sh60 milioni ambazo zitapatwa wavyu katika kaunti za pwani kuwasaidia katika uvuvu katika bahari kuu.

"Tunakaribisha sekta ya kibinafsi kushirikiana nasi katika uhamasishaji kuhusu uongezaji thamani na kusaidia kuimarisha Vitengo vya Usimamizi wa Fuo (BMU) viwe vyama vya ushirika kusimamia mali zaidi na pesa," alisema Mvurya.

"Tunatambua kwamba wavyu wetu tayari wameungana katika BMUs, lengo letu ni kuzifanya kuwa vyama ya akiba na mikopo na ushirikiana ili kuwawezesha kupata usaidizi wa kifedha kutoka kwa taasisi za kukopesha pesa," aliongeza.

Waziri pia aliongoza hafla ya kuzindua mradi unaofadhiliwa na Benki ya Dunia wa - Uongezaji Thamani Kilimo Kitaifa (NAVCDP) wa thamani ya Sh3.125 bilioni.

Mradi huo utatekelezwa kwa miaka mitano ijayo katika kaunti zote 47 na unalenga kuongeza kushiriki masoko na uongezaji thamani kwa wakulima wanaolengwa katika mifumo iliyochaguliwa ya uongezaji thamani.

KWA UFUPI

Katibu ahimiza wajenzi kuharakisha miradi ya maji

Katibu wa Wizara ya Maji na Usafi, Dkt Kipronoh Rono amehimiza wanakandarasi wote kaunti ya Machakos kuharakisha ukamilishaji wa miradi ya maji katika kaunti hiyo. Akizungumza katika ofisi ya gavana wa Machakos wakati wa ziara ya maeneo yanayoendelea kujengwa miradi ya maji katika kaunti hiyo, Katibu Kipronoh alisema kwamba serikali imewekeza pesa nyingi katika mipango iliyocheleweshwa. "Ninajua kuna miradi ambayo imekwama, baadhi inakaribia kukamilika na mingine iko mbali sana kukamilika na kwa hivyo tunaagiza wanakandarasi wote kuharakisha na kukamilisha utekelezaji wa miradi hiyo," alisema Kipronoh. Alisema kwamba baadhi ya wanakandarasi wameacha miradi yao, huku wenginime wakienda kortini kulalamilika na wengine wakiacha miradi baada ya kulipwa. "Wale wanakandarasi wanafaa kuelewa kwamba hii ni serikali tofauti na tunapotebea kote nchini kama Wizara ya Maji, tutakuwa tukikagua miradi hiyo na iwapo tutapata mwanakandarasi amecheleweshwa mradi bila sababu, basi atalazimika kujibu," alisisitiza Kipronoh. Aliongeza kuonya wana-

kandarasi dhidi ya kufanya kazi mbaya na kuongezea bei, akisema kwamba wale watakuo aohusika na tabia hiyo watapigwa marufuku. Katibu alisisitiza kuwa nchi haitatumia pesa za mlipa ushuru kulipa miradi ambayo haikamilishwi, akiongeza kuwa miradi yote itakachunguzwa ili kuhakikisha watu wanapata thamani ya pesa zao kuendelea mbele. Kipronoh, ambaye aliwasilisha Mkataba wa Maelwano kati ya Kaunti za Machakos na Kitui kuhusu usimamizi wa Bwawa la Masinga, aliahidi kuwa serikali ya kitaifa itapanua uwezo wa bwawa hili kutatua shida ya kuongezeka kwa mahitaji ya maji katika kaunti hizo. "Bwawa la Masinga linahitaji kuimarishwa kutoa lita milioni 18 za maji kutoka lita milioni 11 kwa wakati huu ili kuuua usambazaji wa maji katika kaunti ya Machakos," alisema Katibu. Alisisitiza kuwa kaunti ya Machakos itasimamia asilimia 40 ya maji kutoka bwawa la Masinga ambayo yatasimamiwa na Kampuni ya Maji ya Yatta huku Kaunti ya Kitui ikidumisha asilimia 60 chini ya Kampuni ya Maji na Usafi ya Kitui. By Rachael Kilonzo and Anne Kangero (KNA)

Idara yatayarisha sheria za kuwalinda watoto dhidi ya ukandamizaji mtandaoni

NA MABEL KEYA-SHIKUKU

Idara ya huduma za watoto, kwa ushirikiano na Mamlaka ya Mawasiliano ya Kenya (CAK) inatayarisha mwongozo kuhusu ulinzi wa watoto dhidi ya ukandamizaji mtandaoni na uhalifu mwingine unaohusiana nao.

Katibu wa Idara ya Serikali ya Kinga ya Jamii na Masuala ya Wazee katika wizara ya Leba na Kinga ya Jamii Bw Joseph Motari alipongeza hatua hiyo, akisema kutayarishwa kwa mwongozo huo wa ulinzi wa watoto mtandaoni umejiri wakati unaofaa na utasaidia katika kuhaikikisha usalama wa watoto wa Kenya mtandaoni.

Motari alisema kwamba kesi kuhusu ulinzi hubadilika kila wakati kutoka na ubunifu na ushawishi wa utamaduni kutoka bara

Naibu Mkurugenzi wa Communications Authority of Kenya (CAK) Bw. Vincent Ngunji akihutubia warsha kuhusu kuwakinga watoto mjini Naivasha.

zingine ulimwenguni, na hivyo basi kuna haja ya miongozo na kanuni za kuongoza na kulinda watoto wakiwa mtandaoni.

Alisema hayo katika hotuba iliyosomwa kwa niaba

Mkurugenzi wa Huduma za Watoto Bi Josephine Oguye ahutubia watoto kutoka kaunti 47 jwenye warsha ya siku tatu mjini Naivasha

yake na Mkurugenzi wa Huduma za Watoto Bi Josephine Oguye wakati wa ufunguzi rasmi wa warsha ya siku tatu kuhusu rasimu ya Kanuni za Ulinzi na Usalama wa Watoto iliyofanyika Naivasha.

Wakati wa majadiliano watoto waliowakilisha kaunti zote 47 walikuwa na fursa ya kutoa mchango wao kuhusu usalama mtandaoni na baadaye wakachagua maafisa wao katika Baraza la Kitaifa la Watoto (NCC).

"Umuhimu wa mazingira ya dijitali kwa maisha ya watoto na haki umesisitizwa na Kamati ya Umoja wa Mataifa kuhusu Haki za Mtoto katika nambari 25 ya mwaka 2021 na Kamati inasisitiza kuwa kutumia muda mtandaoni kunaleta hatari zizokubalika na vitisho kama Nyenzo za watoto kudhulumiwa kingono (CSAM)," alisema Motari.

Katibu alifichua kuwa kulingana na ripoti ya Disrupting Harm Survey Kenya, asilimia 67 ya watoto walio na umri wa kati ya miaka 12 na 17 wanatumia intaneti.

Owalo ahimiza ushirikiano baina ya wadau katika habari

Waziri wa Wizara ya Habari, Mawasiliano na Uchumi Dijitali Eliud Owalo ameomba wadau katika vyombo vya habari kushirikiana ili kuhakikisha utaalumu na utendaji bora katika kushughulikia masuala yanayoathiri sekta hiyo. Owalo alikuwa akizungumza wakati alizuru ofisi za makao makuu ya Baraza la Vyombo vya Habari la Kenya (MCK) Nairobi kujifahamisha kuhusu shirika hilo la kuthibiti habari Kenya. Waziri ambaye alialikwa na Afisa Mkuu Mtendaji wa Baraza la Habari Bw David Omwoyo alikuwa ameandamana na maafisa wakuu wa wizara akiwemo Katibu wa Idara ya Utangazaji na Mawasiliano Profesa Edward Kisiang'ani Owalo aliahidi usaidizi kwa serikali kuhakikisha mazingira bora ya wanahabari kutekeleza majukumu yao kwa njia inayofaa. "Uhusiano mwema kwa kikazi kati ya wadau wote katika sekta hii ni muhimu. Hivi karibuni nitaitisha mkutano wa

wadau wakuu katika sekta hiyo kwa lengo la kutatua masuala ibuka na kuongana kwa wadau kuendelea mbele," alisema. Waziri aliongeza kuwa wizara yake itabadilisha Mpango wa wadau baada ya hapo itakatiwa kufungamanisha Mpango wake wa Mkakati na Wizara," alisema Bw Owalo. Waziri alifichua kwamba mipango ya kuunda baraza mpya inaendelea, kufuatia kubuniwa kwa jopo la uchaguzi ambalo litaajiri wanachama wapya wa bodi ya MCK, inayofahamika kama Baraza. "Tunataka kuanza upya, na wito utakuwa kwa kila mmoja, wakiwemo wanachama wa bodi iliyoondoka," alisema. Pia aliahidi kuharakisha masuala yaliyokwama, ili kuwezesha baraza kutimiza majukumu yake kikamilifu. Na Lorine Achieng